

4 | Finlayson heräsi
kyläksi kaupunkiin

8 | Kytkeytyt pientalot
yleistyvät

14 | Puutarhakaupunki
belgialaisittain

24 | Lasiarkkitehtuurista
elävämpiin pintoihin





SISÄLTÖ | 2006

Jos et jatkossa halua tätä lehteä, ilmoita siitä sähköpostilla osoitteeseen palautte@rakennusteollisuus.fi. Kiitos.

VISUAALINEN ILME JA PRE PRESS
Mainostoimisto Tasku Oy
PAINOS 23 000 kpl
KIRJAPAINO SP-Paino Oy

PÄÄTOIMITTAJA
Tina Suonio
TOIMITUS
Viestintätoimisto Povitasku Oy

JULKAISIJA
Rakennusteollisuus RT ry
Muuratut Rakenteet

**KIVESTÄ MUURAMALLA –
VIIHTYISIEN JA KESTÄVIEN
ASUINYMPÄRISTÖJEN
INFORMAATIOLEHTI**

- 3 | Pääkirjoitus
- 4 | Finlayson heräsi eloon
- 7 | Millaisia koteja kaupunkiin?
- 8 | Kytettyjä pientaloja kasvukeskuksiin
- 12 | Helsingin Krogiuksenranta
Merimaiseman kivinen lehto
- 15 | Puutarha-asumista Bruggen kupeessa
- 19 | Arkkitehtuuri ei saa juosta muodin perässä
- 20 | Saaristokaupunki eheyttää Kuopion
- 23 | Kirkko kuntoon kivi kiveltä
- 24 | Lasiarkkitehtuurista eläviin pintoihin
- 26 | Urbaani ja välitön Westpark
- 29 | Avoimella rakentamisella vaihtoehtoja
- 31 | Eurokoodit pakollisiksi
- 32 | Asuntosuunnittelua kiinalaisittain
- 34 | Atrium kuin luonnon ateljee
- 36 | Vastuu kasvattaa muurausalalla
- 39 | Kolumni

Kannen kuva: Katajanokan Svingin kuvasi Tuomas Pietinen.





12



20



RATKAISUJA UUSIIN VAATIMUKSIIN

Ihmiset haluavat kotiaan koskevilla valinnoillaan ja päätöksillään rakentaa ja kuvata omaa identiteettiään. Itsenäistynyt asiakas on palveluntarjoajan näkökulmasta entistä vaativampi, koska on ymmärrettävä nykyistä paremmin erilaisten asukkaiden yhä yksilöllisemmät vaatimukset ja kehitettävä kustannustehokkaita ratkaisuja niihin vastaamiseksi. Asiakkaan tarpeet ja vaatimukset ymmärtää sitä paremmin, mitä enemmän hänen kanssaan on aitoa vuorovaikutusta. Tässä meillä rakentajilla on vielä paljon opeteltavaa ja kehittämistä sanoo lehtemme vierailuva kolumnisti, asumisen tutkimusprofessori, Anneli Juntto.

Kesän aikana on taas voinut huomata, kuinka paljon tunteita asuminen herättää. Espoon asuntomessujen kohteet ovat nostattaneet runsaasti keskustelua eri medioissa puolesta ja vastaan. Sekoittaaksemme lusikkamme soppaan kysyimme kasvukeskusten päättäjiltä millaisia taloja he haluaisivat kotikaupunkeihinsa rakennettavan.

Koko rakennusalan kannalta tärkeää on saada ala kiinnostavaksi ja houkuttelevaksi opiskelijoille. Suunnittelijoita ja toteuttajia tarvitaan. Rakennusala on vakaa ja omaa hyvät tulevaisuuden näkymät sekä antaa hyvän toimeentulon alalla toimiville. Tämä onkin onneksi viime aikoina näkynyt nuorten lisääntyneenä kiinnostuksena alaa kohtaan.

Hyvät rakennukset syntyvät hyvin suunnitellen, laadukkaista materiaaleista, ammattitaidolla ja oikealla asenteella rakentaen. Olemme pyrkineet kokoaan tähän lehtemme esimerkkejä erilaisista alueista ja toteutuksista kotimaasta ja ulkomailta. Toivottavasti saatte kohteistamme ideoita ja vinkkejä omaan työhönne, jotta uudetkin asuinalueemme olisivat tuleville asukkailleen mahdollisimman viihtyisiä ja ihmisläheisiä ympäristöjä.

Tiina Suonio

Tuoteryhmäpäällikkö, DI
Rakennusteollisuus RT ry





VIIME VUONNA FINLAYSONIN ALUE SAI KOLMANNEN PALKINNON SAKSALAISESSA DIFA AWARD -KAUPUNKISUUNNITTELUKILPAILUSSA.



KORTTELIN MITAT

Kunnostuksen laajuus 126 450 m²

Asuntoja yhteensä 16 000 m²

Toimistoja 47 350 m²

Myymlöitä 4 400 m²

Muuta, kuten ravintoloita

ja museotilaa 6 200 m².

Omistus ja hallinta:

Tampereen Kiinteistö Invest Oy/Varma

ja Tampereen kaupunki.



Tampereen Finlaysonilla historia ja nykyaika, taide, asuminen ja yrittäminen sopivat sovussa samaan miljööseen. Alueen suunnittelussa on uskottu luovuuteen, mutta ei sivuutettu tarkeintä – alkuperäistä ideaa.

FINLAYSON HERÄSI KYLÄKSI KAUPUNKIIN

Uudistaminen ei juuri koskaan käy kivutta. Historiallisen kohteen modernisointiin liittyy arvovalintoja, niin tyyllisiä kuin käytännöllisiäkin puntarointeja ja monen tunneperäisen reaktion huomioon ottamista. Tampereella historiallisen miljöön modernisointi näyttää onnistuneen tyylikkäästi. Finlaysonin ja Tampellan vanhat tehdasalueet ovat kehittyneet luontevaksi ja kiehtovaksi osaksi kaupungin ydinkeskustaa – tunnetun imagon hengessä.

Aluetta hallinnoivan eläkevakuutusyhtiö Varman kiinteistö-päällikön **Erkki Kortesiemen** mukaan projektissa on ollut onneakin mukana.

– Alkuperäinen osayleiskaava 90-luvun alussa ei mennyt läpi. Sen mukaan puolet vanhasta rakennuskannasta olisi purettu. Nyt alkuperäisistä rakennuksista on onnistuttu säilyttämään yli 70 prosenttia. Onni onnettomuudessa oli myös 90-luvun lama, joka antoi suunnitelmille lisää kypsytelyaikaa. Koko projekti on pysynyt yksissä ja samoissa käsissä, ja yritystaloudellinen toiminta on ollut onnistunutta. Parhaimmillaan ideoilla ei ole merkitystä, jos niitä ei voida toteuttaa käytännössä, Kortesiemi kiteyttää.

Finlaysonin alueen suunnitteluun on osallistunut yhteensä neljä arkkitehtitoimistoa, joiden kesken on jaettu vastuuta toimitilojen, taiteellisten työ- ja oppilaitostilojen, asuntojen sekä miljöön suunnittelussa. Tavoitteena on ollut luoda kiinnostava ja urbaani, nuorekasta kaupunkikulttuuria henkivä kortteli kadottamatta olemassa olevaa rakennushistoriallista arvokkuutta.

Finlayson on huomattu myös maailmalla. Viime vuonna alue sai kolmannen palkinnon saksalaisessa Difa Award -kaupunkisuunnittelukilpailussa. Palkittavien valinnassa painoarvoa oli paitsi suunnittelulla, myös hallinnoinnin järjestelmällisyydellä ja toimivuudella.

– Työn organisointi on ollut suunnitelmallista. Finlaysonilla on onnistuttu sekä luomaan että toteuttamaan, Kortesiemi sanoo.

TILOJA TIIMITYÖLLE

Ensimmäinen merkittävä uudistus Finlaysonilla oli panimoravintola Plevnan rakentaminen vuonna 1994. Elokuvateatteri Plevna valmistui vuonna 1999.

Tiilimuurien suojissa sijaitsevat uusi liikekeskus Siperia ravintoloiheen, myymälöineen ja kahviloineen, Aamulehden toimitilat, Tampereen taiteen ja viestinnän oppilaitos, Finlaysonin palatsi ja tehtaanmyymälä, kirkko ja museoita. Jalankulcutunneli yhdistää Finlaysonin alueen kadun alta keskustorille.

Kortesiemen mukaan tietotekniikka-alan nousu ajoittui osuvasti kunnostusten yhteyteen, ja alueelle saatiin kiitollinen määrä dynaamisia it-yrityksiä.

– Toimitilat soveltuvat avaruutensa ansiosta erityisesti vuorovaikutusta edellyttävään tiimityöskentelyyn. Huonekorkeutta on jopa yli viisi metriä, eivätkä koppikonttorit ole rajoittamassa välitöntä kommunikointia. Tekniikka on tasokasta ja tilojen käytettävyys huippuluokkaa, Kortesiemi kuvailee.

– Alueen rakennukset ovat nähneet suomalaisen yrity maailman murrokset ja sopeutuneet hyvin. 1800-luvulla Finlaysonilla elettiin kaasuvoilla, hevosilla ja puuvillan jalostamisella. Nyt 2000-luvun yrittäjillä on käytössään laajakaistayhteydet, pysäköintitalo ja ilmastoinnit.

Tunnelman vanhalla tehdasalueella tekee viimeistään valaistus, joka pimeällä piirtää upeasti esiin jyhkeiden julkisivujen pinnat. Myös Tammerkoski on veden tuntumasta näytävästi valaistu. Valojen avulla myös kaupungin keskusta on saatu kytkettyä tyyllisesti Finlaysonin ympäristöön. Historiallinen kylä kaupungissa ei ole irrallinen lohko, vaan luonteva osa ydinkeskustan sykkivää elämää.

LAATUASUMISTA KOSKEN RANNALLA

Uudet asuin kerrostalot asettuvat Finlaysonin alueen kaupunkikuvaan tyylikkäästi. Viimeisimpien, As Oy Tampereen Palatsinraitin, kahden kerrostalon on tarkoitus valmistua tämän syksyn aikana. Puistotalo on kaksiportainen ja kaksikerroksinen. Koskenpuoleinen rantatalo on neliportainen ja kuusikerroksinen. Taloissa on yhteensä 98 vuokra-asuntoa.

– Alueen mittakaava on suuri, sillä tehdasrakennukset ovat massiivisia. Jotta uusiin taloihin saatiin samaa ilmettä, piti tavanomaista mittakaavaa hieman suurentaa, asuintalojen suunnittelusta vastannut arkitehti, SAFA **Erkki Karvala** kertoo.

Laadukkuudesta kertoo se, että ala-, väli- ja yläpohjat ovat pääosin paikalla valettuja betonirakenteita. Massiivista ilmettä on saatu kaksi kerrosta leikkaavilla ikkunoilla, jolloin julkisivu antaa kuvan avarasta asuin alasta. Uudet rakennukset on

linjattu vanhoihin rakennuksiin vastaavilla pintamateriaaleilla ja -struktuureilla. Päämateriaaleina rakennuksissa ovat graniitti ja tiili. Puhtaaksimuuraus on tehty 130 mm:n polte tulla punatiilellä.

– Ihan täsmälleen samaa sävyä uudisrakennusten julkisivut eivät vanhoihin verrattuna ole, mutta aika kyllä tummentaa niitä jonkin verran, Karvala luonnehtii.

Asuintaloihin tulee eurooppalaistyylinen takorauta-aidalla suojattu korttelipiha.



FINLAYSON ON UUDISTUNUT MONEN OSAAJAN JOHDONMUKAISELLA YHTEISTYÖLLÄ. KUVASSA VASEMMALTA KIINTEISTÖPÄÄLLIKKÖ ERKKI KORTESNIEMI, ARKKITEHTI ERKKI KARVALA JA RAKENNUSMESTARI AARRE NIEMINEN.

– Näin ympäristöstä saadaan paitsi menneen ajan tyylinen ja arvokkaan näköinen, myös suojaisa ja turvallinen esimerkiksi lapsiperheitä ajatellen, Karvala toteaa.

Asunnot ovat kooltaan 40–100 m². Luksusta tuovat saunat ja isot parvekkeet tai terassit, joilta on näkymä joko vehreään puistoon tai suoraan koskelle.

– Kosken läheisyys tuo työhön tarkkuutta, muttei aiheuta mitään erityisiä haasteita. Talojen pohjat ovat kosken yläpuolella ja alapohja on tuulettuva, joten kosteusongelmia ei ole, rakennusmestari **Aarre Nieminen** kertoo.

Jo 1800-luvulla Finlaysonin ja Tampellan ympäristö oli monimuotoinen kaupunki kaupungissa omine kirkkoineen, sairaaloineen ja kouluineen. Näyttää siltä, että kortteli on palannut juurilleen. Linjakkaasti ajanmukaistettuna.



VAIKUTTAJAT VASTAAVAT:

MILLAISIA KOTEJA KAUPUNKEIHIN?



Teknisen toimen johtaja Olavi Louko, ESPOO

Espoo kasvaa 4 000 uuden kaupunkilaisen vuosivauhtia. Samalla kasvavat asuntotuotannon haasteet. Pientaloja vai kerrostaloja?

– Pientaloja tulisi rakentaa Espooseen enemmän, sillä niiden kysyntä on suurta. Kaupungin asuntopolitiikan mukaan pientaloja tulisi olla 60 prosenttia asuntotuotannosta, teknisen toimen johtaja Olavi Louko toteaa.

– Monimuotoisuutta ei silti pidä unohtaa eikä mitään yhtä suuntaa standardisoida. Espoossa tarvitaan kaikenlaisia asuntoja, myös korkeatasoisia kerrostaloja keskeisille ja näköalapaikoille.

Loukon mukaan kaupunkimaiset pientalot ovat käytännössä muuta kuin kerrostaloasumista, myös rivitaloja. Espoon onnistuneina pientaloalueina hän pitää Kauklahten asuntomessualueita, Friisilän Aurinkorinnettä ja Säterinmetsää.

– Nämä alueet ovat kaupunkirakenteellisesti, arkkitehtuuriltaan ja asunotarkkaisuiltaan toimivia. Vastaavaa rakentamista voidaan harkita edelleen.



Asemakaavapäällikkö Matti Karhula, OULU

Oulussa maankäytön suunnittelussa on tehty pitkään yhteistyötä yli kuntarajojen. Kaupunki on aktiivinen ja suunnitelmallinen maanhankkija.

– Toimiva maapolitiikka on ripeän kaavoittamisen ja onnistuneen rakentamisen edellytys, asemakaavapäällikkö Matti Karhula sanoo.

Oulun tavoite on luovuttaa joka vuosi noin 300, kooltaan keskimäärin 400 m²:n omakotitalotonttia. Pientaloille on tilausta.

– Tuhannen neliön tonttien luovuttaminen johtaa lopulta harvaan, tehotomaan ja kalliiseen yhdyskuntarakenteeseen, Karhula toteaa.

Tavoitteena tulevaisuudessa on asumisen monipuolisuus.

– Ei ole hyvä rakentaa pelkästään kivitalo- tai puutaloalueita ja yksin kerrostalolähiöitä tai omakotitaloalueita, Karhula havainnollistaa.

Pientaloasuminen keskittyy Oulussa lähitulevaisuudessa kaupungin eteläosaan Metsokankaalle ja pohjoisosaan Kuivasrantaan ja Ritaharjuun.



Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Korpinen, HELSINKI

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan Pekka Korpisen mukaan Helsinki kulkee pientalotuotannossa tiiviimpään suuntaan, pois amerikkalaisuudesta isojen tonttien ja harvaan rakennettujen talojen perinteestä. Painopiste tulee kuitenkin olemaan kerrostalotuotannossa.

– Kaupunkipientalojen tiivistä rakentamisesta on meillä muihin eurooppalaisiin kaupunkiin verrattuna vähän kokemuksia. Suunnittelijoiden tietämys ja tuntuma kaupunkipientaloista on vähäistä. Eräänlaisia porvaristaloja on jonkin verran, esimerkiksi Eliel Saarisen Town House -tyyppiset talot Munkkiniemessä. Myllypuron puinen kaupunkikylä ja Malminkartano ovat hyviä esimerkkejä onnistuneista tiiviskohteista, joiden linjaa voidaan pientalotuotannossa jatkossakin noudattaa.

Helsingin etuna etenkin asukkaiden kannalta Korpinen pitää matalaa kaupunkirakennetta. Keskustassa ei ole pilvenpiirtäjiä varjostamassa tai luomassa ahtautta.

– Kun kantakaupunki täydentyy reuna-alueiden kaupunkipientaloilla, kokonaisuus on aika hyvä.



KYTKETYT PIENTALOT KÄYVÄT KASVUKESKUSTEN SUUNTAUKSEKSI

Eurooppalaisittain tunnettu kytkeytyjen pientalojen malli on käymässä suomalaistenkin kaupunkien rakentamisen suuntaukseksi. Esittelyssä kolme kytkeytyjen kivitalojen aluetta Helsingissä, Tampereella ja Espoossa.

HELSINGIN MALMINKARTANO KAUPUNGIN JA ASUKKAIDEN YHTEISTYÖLLÄ

Kun Helsingin Malminkartanoon vuonna 2000 vahvistettiin kahdenkymmenen toisissaan kiinni olevan pientalon tonttikaava, vaihtoehtoisia toteutustapoja oli kaksi. Joko tontit luovutettaisiin hartiapankkirakentajille täysin omatoimista työstämistä varten tai ne annettaisiin ammattirakennuttajalle, joka rakennuttaisi talot ja myisi ne valmiina. Päädettiin kolmanteen vaihtoehtoon. Tontit varattaisiin omatoimisille hartiapankkirakentajille, mutta Helsingin kaupungin asuntotuotantotoimisto laittaisi homman alkuun. Asuntotuotantotoimisto huolehti muun muassa tonttiliittymien, perustusten, palomuurien sekä yhteisten autopaikkojen valmistumisesta. Tarkoitus oli kehittää uutta rakennuttamismallia tiiviille ja matalille alueille ja kannustaa asukkaita osallistumaan oman asuinalueensa suunnitteluun. Täysin ongelmitta prosessi ei sujunut.

KAUPUNKIKUVALLISTA YHTENÄISYYTTÄ MALMINKARTANOON ON SAATU RAPATUILLA JULKISIVUILLA, KATTOKULMILLA JA -MATERIAALILLA. ERKKEREITÄ JA RUNKOSYVYYKSIÄ KARSITTIIN.

– Ongelmia aiheutti muun muassa asukassuunnittelun aloittaminen jo ennen kuin etukäteen rakennettavien osien tarkat kustannukset ja aikataulu olivat tiedossa. Kun suunnittelijat tulivat mukaan, asukkaat muuttivat suunnitelmia jatkuvasti tai niitä ei laadittu aikataulussa, mikä venytti aikataulua ja lisäsi kustannuksia, Helsingin kiinteistöviraston tonttiasiamies **Tuomas Kivelä** kertoo.

Malminkartanon malli on tyylielysti färsaarelais-säterinmetsäläinen. Kivelä oli 1990-luvun lopulla nähnyt Färsaarten pääkaupungissa Thorshavenissa vastaavan työmaan ja piti sitä käytännöllisenä myös Suomessa.

– Siellä oli talojen perustuksen, kellarikerroksien valutyöt ja talojen betoniset palomuurit tehty etukäteen valmiiksi. Palomuurien väliin rakennettiin puurunkoisia puolitoistakeroksia taloja, jotka olivat keskenään hyvinkin erilaisia. Puurunko koolattiin suoraan palomuurin ilman ilmarakoa. Rakennusten julkisivumateriaalit, värit sekä kattoikkunoiden ja kuistien käyttö oli hyvinkin villiä, Kivelä kuvailee.

Kytkeyt esikuva löytyi myös Espoon Säterinmetsästä. Malminkartanon taloista tehtiin kuitenkin esikuviaan linjakkaammat ja riisutummat. Erkkereitä ja erilaisia runkosyvyyskärsiä karsittiin. Kaupunkikuvallista yhtenäisyyttä puu- ja kivirunkoihin taloihin saatiin määrittämällä rakennuksille sama kattomateriaali, kattokulma ja samantyyppisenä toistuva rapattu julkisivun osa.

Helsingin kiinteistöviraston tekemän yhteenvedon mukaan Malminkartanon malli osoittautui haasteista huolimatta kehityskelpoiseksi – muutamin muutoksin.

– Omatoimisesti toteutettavat kohteet on syytä kaavoittaa niin, että eri tonteilla olevat talot eivät ole kiinni toisissaan tai ne on kytkeyt toisiinsa vain aidoin tai kylmin katoksin. Jos omilla tonteillaan olevat talot ovat kiinni toisissaan ja ne halutaan rakentaa omatoimisesti, tulisi taloista muodostaa enintään viiden tontin ryhmiä. Silloin suunnittelun ja toteutuksen organisointi onnistuu joustavasti yhdessä, Kivelä kiteyttää.

HARKKOA JA RAPATTUA PINTAA TAMPEREEN RAHOLASSA.



TAMPEREEN RAHOLA

OMATOIMIKOTI KERROSTALON TEHOKKUUDELLA

Tampereen Raholassa sijaitsevaa Teeri-Villilän uutta aluetta ryhdyttiin suunnittelemaan vuonna 1998. Tuolloin oli jo selvää, että yksittäisiä pientaloja alueelle ei saada, mutta perinteisiä kerrostalojakaan kaava-arkkitehti **Tiina Leppänen** ei halunnut peltomaisemaan istuttaa.

– Valtuusto oli tehnyt päätöksen, että uusia erillispientaloalueita ei enää kaavoiteta. Ilmeisesti pientalojen tonttimaa on Tampereellakin vähissä, Leppänen aloittaa.

– Lähdimme tietoisesti tekemään tiivistä ja matalaa kerrostalotehokkuudella. Kytkeyt pientalot sopivat hyvin peltomiljööseen ja vastaavat asukkaiden yksityisen asumisen tarpeisiin sekä omatoimirakentamisen toiveisiin.

Teeri-Villilän alue on näyttävä, sillä kytkettyjä taloja on kolmessa rivissä, yhteensä 25. Näin alueelle on saatu erillistalojen omakotialueen tuntu. Ensimmäiset tontit annettiin jakoon vuonna 2000 ja viimeisin kuluvan vuoden aikana. Talojen rakentaminen on edennyt kuitenkin varsin eri tahtiin.

– Halusimme tukea omatoimista rakentamista, joten jokainen perhe on toteuttanut rakennushankkeensa itse, parhaaksi katsomallaan tavalla. Tiesin kyllä, että omatoimirakentamisessa on se riski, että työt etenevät vähän eri aikoihin,

mutta melko hyvin rakentaminen on silti sujunut. Kaikki keskenäisetkin ovat hyvässä vauhdissa, Leppänen luonnehtii.

Rakennusoikeutta noin 300–400 m²:n tonteilla on 200–270 m². Rakennusoikeus jakautuu kolmeen osaan: yksikerroksinen autotalli, kaksikerroksinen päärakennus ja yksikerroksinen piharakennus. Kaava sallii päämassan kasvattamista niin, että taloihin voidaan tehdä erkereitä tai terasseja.

– Asukkaiden tyytyväisyys lähtee siitä, että heillä on käytössään reilusti rakennusoikeutta. Talot ovatkin suuria, Leppänen sanoo.

Suunnittelulle ei asetettu jyrkkiä rajoitteita kerrosmäärän ja 20 asteen kattokaltevuuden lisäksi. Pääasiassa talot ovat harkkorakenteisia ja julkisivut rapattua vaaleaa pintaa eri tavoin tyyliteltynä.

– Jos esimerkiksi pintojen valintoja olisi ohjattu kovin tiukasti, alueesta olisi voinut tulla teollisesti tuotetun näköinen. Halusin, että yksilöllisyys näkyy, Leppänen sanoo.

Kokemukset Teeri-Villilän projektista ovat hyviä.

– Jos jotakin tekisin eri tavalla, rajaisin vähän rakennusoikeutta tai painottaisin sitä toisin. Autotallit ovat turhankin isoja ja korkeita. Niiden ratkaisuja voisi miettiä monella eri tavalla, sillä etupiha on kaupunkikuvallisesti arvokasta aluetta.

ESPOON KAUKLAHTI

KAUPUNKIMAISTA ASUMISTA KYLÄMILJÖÖSSÄ

Espoo Kauklauden kytkeyt kivitalot asettuvat hyvin matalaan, kylämäiseen miljööseen. Talot on rakennettu alueelle, jossa vielä 2000-luvun alussa oli niittyä ja jolle 70-luvun asemakaavaehdotukseen oli hahmoteltu massiivista kerrostaloasumista Pasilan ja Espoon keskuksen tapaan.

– Suunnittelu käynnistyi 2002, jo ennen kuin Kauklauden asuntomessuista vielä tiedettiin. Messupäätös laitto suunnitteluun vauhtia ja kaava vahvistettiin vuotta myöhemmin. Kiireellä on hyvät ja huonot puolensa – suunnitteluun tulisi käyttää ehkä enemmän aikaa ja harkintaa, Kauklauden kaavoituksessa mukana ollut arkkitehti **Mikko Kivinen** sanoo.

Kauklauden kytkeytyillä taloilla on kaikilla oma suunnittelijansa. Tyyli on moderneja ja yksilöllisiä, mutta lähtökohdista kaavoituksessa on ollut tiivis ja matala kaupunkirakentaminen.

– Kytkeyt talot ovat tehokas tapa hyödyntää miljöötä niin tilallisesti kuin maisemallisestikin, Kivinen perustelee.

Tontit ovat kooltaan 430–616 m². Rakennusoikeutta on 130–170 krsm². Lisäksi tontille on ollut mahdollista rakentaa piharakennus.

– Tässä olemme olleet kokeellisia, piharakennuksen käyttötarkoitusta on rajoitettu hyvin vähän. Piharakennukseen saa esimerkiksi asuntokohtaisen työtilan, jonka koko on enintään 20 prosenttia koko tontin asumisoikeudesta. Kotia voi tavaltaan kasvattaa pihalle, mikä on käytännöllistä. Moni työskentelee kotoa ja kaipaa etäpistettä, Kivinen luonnehtii.

– Jos suunnittelisin alueen nyt uudestaan, pienentäisin piharakennuksen rakennusoikeutta ja mahdollistaisin eri määrällisellä yhden autokatoksen tai autotallin rakentamisen. Olisin tiukempi myös kattomuotojen osalta, jotta vaihtoehtoja olisi vähemmän. Uskon, että suunnittelijoiden yhteistyö sujuu nopeammin ja vaivattomammin, kun lähtötilanteessa ei ole liikaa vaihtoehtoja.

Monimuotoisuuden karnevalisoituminen on Kauklaudessa vältetty yhtenäisellä tiivis ja matala-linjalla sekä päämateriaalin, kiven, monipuolisella hyödyntämisellä. Runkoratkaisuja on useita Siporex-harkosta tiileen ja teräkseen. Julkisivut ovat tiiltä tai rapattua pintaa.

– Asuntomessut antaa vapauksia kokeilla erilaisia vaihtoehtoja ja kuulostella ihmisten mielipiteitä. Kytkeyt pientalot ovat vielä suomalaisittain harvinaisuus, eikä tästä asumisen-



MONIMUOTOISUUDEN KARNEVALISOITUMINEN ON KAUKLAHDESSA VÄLTETTY YHTENÄISELLÄ TIIVIS JA MATALA-LINJALLA SEKÄ PÄÄMATERIAALIN, KIVEN, MONIPUOLISELLA HYÖDYNTÄMISELLÄ.



muodosta vielä tiedetä kovin paljon. Kun Kauklauden messualueen tontit tulivat hakuun, suurin osa ihmisistä oli kiinnostunut erillistaloista, Kivinen toteaa.

Kivinen myöntää, että kytkeytyjen talojen tekeminen on erillistaloa työläämpää, sillä saumattomien, mutta yksilöllisten rakennusten suunnittelu ja toteutus vaativat monen eri tahon kompromisseihin perustuvia ratkaisuja. Hän uskoo kuitenkin, että kytkeyt talot ovat tulevaisuuden suuntaus etenkin kasvukeskuksissa. Tieto lisääntyy kokemusten myötä.

– Jatkossa kannattaa panostaa esisuunnitteluun ja niin suunnittelijoiden, asemakaavan tekijöiden kuin rakennusvalvontavirastonkin jatkuvaan yhteistyöhön kaikissa rakentamisen vaiheissa, Kivinen ohjaa.

HELSINGIN KROGIUKSEN RANTA MERIMAISEMAN KIVINEN LEHTO



KROGIUKSEN RANNAN TASOKKAIDEN KIVITALOJEN VAALEA RAPPAUS TUO HELSINGIN KUUSISAAREEN TUULAHDUKSEN VÄLIMERELLISYYTTÄ.



Asunto Oy Krogjuksenranta on Helsingin Kuusisaaren vuonna 2005 valmistunut tasokkaan asumisen pientaloalue. Ainutlaatuiselle, n. 1,5 ha:n merenrantatontille on rakennettu kuusi täyskivistä erillistaloa ja seitsemän paritaloa, joista jokaiselle kuuluu myös venepaikka yhtiön omassa kivilaiturissa. Tontin korkeuserojen ansiosta kaikista asunnoista on väljät näymät joko suoraan merelle tai rauhalliseen puistoon.

Talot ovat kooltaan 182 – 240 m² ja niissä kaikissa on asumisen mukavuutta lisäävät tilavat kattoterassit ja parvekkeet. Jo sijainti on ainutlaatuinen, mutta tasokkuudesta kertovat

ASUNTO OY KROGIUKSEN RANTA

Suunnittelu: Arkkitehtitoimisto Z-Ark.

Pääsuunnittelijoina arkkitehdit Polo Sarpaneva ja Sebastian Cedercreutz.

Rakentaja: Westpro cc Oy. Muurauslaastit: maxit. Tiilet: Wienerberger.

Hiertorappauslaastit: Fescon. Rappausurakoinut Hyrylän Tasomaalaus.



ASUMISMUKAVUUTTA LISÄÄVÄT TILAVAT KATTOTERASSIT JA PARVEKKEET, JOILTA ON NÄKYVYYS JOKO SUORAAN MERELLE TAI VIEREISEEN PUISTOON.

myös korkealuokkaiset materiaalivalinnat niin rakenteissa kuin sisä- ja ulkopinnoissa. Perustukset on tehty teräsbetonista. Väli- ja yläpohjissa on käytetty ontelolaattaa. Ulkoseinissä on teräsbetonielementit, paikalla muuratut ulkoverhoustiilet ja vaalea ohutrappaus. Kattoterassien ja parvekkeiden lattiat ovat poltettua puristegraniittilaattaa. Talojen alla sijaitsee 22-paikkainen, paikalla valettu kaareva autohalli.

Vaikka talot ovat kivisiä ja moderneja, alueen historiaa ja luonnonkaunista vehreyttä ei ole unohdettu. Alueelle oli 1800–1900-lukujen taitteessa rakentunut hulpea huvilayh-

dyskunta, ja Asunto Oy Krogiuksenrannan paikalla sijaitsi aikoinaan intendentti C.G. Sandmarkin komea kivilinna Maryborg. Linnasta ovat tontilla yhä merkinä massiiviset kiviportaat ja jylhä takorautaportti. Myös kunnostettu venelaituri ja sinne johtava hiekkakuja koivuineen ovat alkuperäiset.

Arkkitehtisuunnitelmia tehtäessä kiinnitettiin erityistä huomiota pohjaratkaisujen muunneltavuuteen, ja asukkaat pääsivät mukaan tilojen suunnitteluun jo alkuvaiheessa. Jokainen upeista kodeista on valmistunut yksilöllisesti asujensa henkilökohtaisten tarpeiden ja toiveiden mukaan.



T'PANDREITJE, PIENI 80 ASUNNON PUUTARHAKAUPUNGINOSA, VALMISTUI 2002 VANHAN VANKILAN ALUEELLE LÄHELLE BRUGGEN KESKUSTAA.



T'PANDREITJE – PUUTARHA-ASUMISTA BRUGGEN KESKUSTAN KUPEESSA

*Viehättävä 125 000 asukkaan Brugge on yksi Belgian parhaiten keskiaikaisen kiehtovuuteensa säilyttänyt kaupunki. Kaupungin modernilla T'Pandreitjen asuinalueella yhdistyy tyylikkäästi historiallinen keskiaika ja moderni-
linjainen tiiliarkkitehtuuri – Bruggeläisessä hengessä.*

T'Pandreitje, pieni 80 asunnon puutarhakaupunginosa, valmistui 2002 vanhan vankilan alueelle lähelle Bruggen keskustaa. Alueen suunnitelleen Haverhals-Heylen Architecten-toimiston tavoitteena oli luoda kaupunkiympäristöön tiiviisti rakennettu alue, jossa asumisen laatu silti vastaisi omakotiasumista. Jokaisella asunnolla onkin oma ulkoalue, joko maantasossa oleva piha tai suuri kattoterassi.

Alueesta järjestettiin suunnittelukilpailu. Haverhals-Heylen arkkitehdit voittivat suunnitelmallaan, jossa he jakoivat alueen 10x10 metrin kokoiisiin ruutuihin ja luonnostelivat ruutuihin isoja laatikkomaisia taloja. Taloja ryhmiteltiin omilla pihoilla, puistoilla, kujilla ja aukioilla. Lopputuloksena on moderni, vanhojen kylien mittasuhteita noudattava tiilinen, tyyllillä vehreäksi saatu asuinalue.



LAATUTASOA KOHTUULLISIN KUSTANNUKSIIN

Asuntojen hinnat ovat Belgiassa nousseet jokseenkin tasaiseen tahtiin ajanjaksolla 1997–2005. T'Pandreitje on yksi Belgian pilottikohteista rakentamiselle, jonka avulla pyritään rajoittamaan kiinteistöjen hinnan kohoamista pilviin ja mahdollistamaan korkeatasoinen asuminen hyvällä alueella myös alempien tuloluokkien perheille. Tätä tavoitetta on tuettu suunnittelemalla alueelle kolme talotyyppiä, joihin edelleen on suunniteltu mahdollisimman monia pohjaratkaisuja. Monipuolisilla ratkaisuilla pyritään tarjoamaan sopivia, toiveita ja tarpeita vastaavia asuinedellytyksiä mahdollisimman laajalle asukaskirjolle.

T'Pandreitjen tiilirakenteiset talot ovat arkkitehtuuriltaan hyvin moderneja. Samanaikaisesti ne on kuitenkin onnistuttu sovittamaan hyvin Bruggen vanhaan arkkitehtuuriin. Sovittavana elementteinä on käytetty jo olemassa olevia vanhoja rakennuksia, esimerkiksi vankilan vanha vartioportti on peruskorjattu ja muutettu asuinrakennukseksi. Asuinalueen tyyli tekee T'Pandreitjesta omintakeisen ja kiehtovan esimerkin historialliset ajanjaksot ylittävästä ja silti säilyttävästä, modernista arkkitehtuurista.

Lähteet:

Baksteen met Bouwen 2/04

Brick '06 – the very best of European brick architecture



T'PANDREITJEN TIILIRAKENTEISET TALOT OVAT ARKKITEHTUURILTAAN HYVIN MODERNEJA. SAMANAIKaisesti NE ON KUITENKIN ONNISTUTTU SOVITTAMAAN HYVIN BRUGGEN VANHAAN ARKKITEHTUURIIN.



2 KIVESTÄ MURAMALLA – T-päädreitti



ARKKITEHTI ANNA MARIA INDRIO:

ARKKITEHTUURI EI SAA JUOSTA MUODIN PERÄSSÄ

– *Miksi uneksimme kansainvälisistä arkkitehtuurin trendeistä, kun meidän pitäisi luoda omasta pohjoismaisesta tyylistämme kestävä brändi, tanskalainen arkkitehti Anna Maria Indrio kysyy.*

Anna Maria Indrio on syntyjään italialainen, mutta työskennellyt Tanskassa kymmeniä vuosia C.F. Mollerin arkkitehtitoimistossa. C.F. Moller on yksi pohjoismaiden vanhimpia ja suurimpia toimistoja. Se on perustettu vuonna 1924 ja työntekijöitä on tällä hetkellä yhteensä 250 Tanskassa, Norjassa ja Englannissa. Anna Maria Indrio on yksi toimiston seitsemästä osakkaasta.

Indrio luennoi Suomessa toukokuussa Kestävä Kivitalo -seminaarissa. Hänen mukaansa pohjoismainen arkkitehtuuri saisi olla ylpeä itsestään.

– Yksinkertaisuus, selkeys ja teeskentelemättömyys. Ne ovat pohjoismaisen arkkitehtuurin perusta. Tähän filosofia on ohjannut myös meidän toimistomme työskentelyä ihan sen perustamisesta alkaen, Anna Maria Indrio sanoo.

– Kaikki työt heijastavat omaa aikaansa ja niin pitääkin. Mutta onko meidän pakko hyväksyä kaikki lehdissä näkyvä



– OLKAA ILOISIA, KUN SUOMESSA VIELÄ OSATAAN PAIKALLA RAKENTAMINEN, ANNA MARIA INDRIO KEHOTTAA.

pintamuoti myös arkkitehtuuriin. Mihin tarvitaan pop-arkkitehtuuria? Tästä on monta kuuluisaa rakennusta huonoina esimerkkeinä, Indrio heittää.

SUUNNITTELIJAN VASTUU

Anna Maria Indrio perää suunnittelijoiden vastuuta monella tasolla.

– Meidän kulttuurimme ohjaa meidät menneestä tulevaisuuteen. Arkkitehdit ovat osaltaan vastuullisia sitomaan historiaa nykyajan kautta tulevaan.

– Arkkitehtuuri pitää aina sitoa omaan paikkaansa. Esimerkiksi Tanskassa arkkitehtuurin on sidottu tasaiseen maisemaan. Arkkitehdin vastuulla on siis kunnioittaa paikkaa.

Indrio korostaa, että arkkitehdin tehtävä on käytännössä suunnitella hyviä kiinteistöjä niiden käyttäjille.

– On otettava huomioon, että rakennuksetkin pitävät huolta käyttäjistään. Sairaala ei saa olla tyly ja asuintalojen

pitää olla viihtyisiä. Tämän vastuun kantaminen ei tarkoita sitä, että pitäisi suunnitella kalliita rakennuksia. Me voimme tehdä hyvää arkkitehtuuria pienemmilläkin kustannuksilla, kun keskitymme todella oleelliseen.

– Yksinkertainen toteutus ei ole minimalismia. Se on enemmän asenne kuin metodi, Indrio lisää.

VALON TUOMA VAHVUUS

Indrio pohtii, mikä erottaa Pohjoismaat muusta maailmasta.

– Se on valo! Missään muualla ei ole tätä ihanaa sinistä valoa. Etelässä valo on keltaista, punaista ja terra. Ja meillä valoa on lisäksi paljon.

Anna Maria Indrio korostaakin valon merkitystä arkkitehtuurissa.

– Valon ja muodon leikki on oleellista arkkitehtuurissa. Valo on tärkeää myös rakennuksen sisällä. Parhaimmat asunnot ovat läpi talon, jolloin valo määrittää tilaa eri suunnista. Valon myötä myös maisema on tullut tärkeäksi. Isot ikkunat suoraan maisemaan ovat nyt asuntoarkkitehtuurin yksi trendi.

MIHIN KATOSIVAT KULMAT

Anna Maria Indrio kiittelee suomalaisia siitä, että täällä vielä osataan paikallarakentaminen. Hänen mukaansa se taito on Tanskasta jo lähes tyystin kadonnut.

– Suunnittelimme Kööpenhaminan keskustaan uuden asuintalon. Se on aivan moderni, mutta muotokieli soveltuu ympäristöön. Julkisivu on muurattu. Rakentamisen aikana havaittiin, että muurarit eivät osaa enää tehdä kulmia!



RUNGSTDE SUNDPARKISSA ON 15 ASUINTALOA, JOTKA OVAT OSIN KYTKETTYJÄ JA OSIN ERILLISIÄ. ALUE SIJAITSEE MEREN RANNALLA JA TALOJEN SIOITTELUSSA ON OTETTU ERITYISESTI HUOMIOON LUONNONVALO. ARKKITEHTUURI ON YKSINKERTAISTA JA AJATONTA.

– Tämä on todellinen ongelma, sillä elementtitekniikka ei pysty mukautumaan arkkitehtuuriin paikalla rakentamisen tavoin.

Anna Maria Indrio viittaa siihen, miten ennen osattiin:

– Århusin yliopiston alue on ollut C.F. Mollerin projekti yliopiston perustamisesta, vuodesta 1931, alkaen. Toimistomme on suunnitellut alueen kaikki rakennukset ja niiden peruskorjaukset. Ensimmäinen rakennus on aikoinaan muurattu keltaisesta tiilestä. Nyt se on kampuksen ainoa rakennus, jota ei ole vielä tarvinnut korjata.



KÖÖPENHAMINAN KESKUSTASSA ON UUSI, KUUSIKERROKSIINEN ASUINTALO. U:N MUOTOISENA SE TÄYDENTÄÄ OLEMASSA OLEVAN, VANHAN KORTTELIN. JULKISIVUJEN PUNATIILI YHDISTÄÄ MODERNIN TALON VANHAAN KAUPUNKIRAKENTEeseen. PYÖRISTETTYJÄ KULMIA MUURATTAESSA ANNA MARIA INDRIO IKÄVÄKSEEN HUOMASI PAIKALLA RAKENTAMISEN TAIDON LÄHES HÄVINNEEN TANSKASTA.

SAARISTOKAUPUNKI EHEYTTÄÄ KUOPION

– SAARISTOKAUPUNGIN SUUNNITTELUSSA OLEMME OTTANEET HUOMIOON IHMISTEN TOIVEET JA TARPEET, HANNU HARJUNHEIMO SANOO.



Kuopion Saaristokaupunki on tulevalla väestömäärällä mitaten Suomen suurin rakenteilla oleva asuntoalue. Tulevaisuuden aluetta rakennetaan huolella ja maltilla.

Kuopion strategiaan on kirjattu tasapainoinen kaupunkirakenne, hyvä ympäristö ja kasvun mahdollistava maankäyttö kaupungin menestystekijöiksi. Saaristokaupungissa nämä ajatukset laitetaan toteen.

Saaristokaupunki tekee Kuopiosta sikäli poikkeuksellisen, että kaupunki kasvaa nyt kohti keskustaa eikä sieltä loittoneviin lähiöihin kuten muualla on tapana. Saaristokaupunki on neljään Kuopion eteläiseen niemeen sijoittuva kaupunginosien vyöhyke, joka yhdistyy Kuopion keskustaan Saaristokadulla.

– Kun reilut kymmenen vuotta sitten Petosen kaupungin osan rakentaminen oli puolivälissä, puhuimme jo eteläisestä pengertiestä varautuessamme tuleviin asuntorakentamisen tarpeisiin, Kuopion asuntotoimenjohtaja ja Saaristokaupungin projektipäällikkö **Hannu Harjunheimo** sanoo.

"Pengertien" paikalle rakennetaan nyt Saaristokatua, jonka alle jää 1,3 kilometrin pituinen matala vesistöalue. Kadun rakentaminen on hyvässä vauhdissa ja käytössä se tulee olemaan marraskuussa 2008. Silloin Saaristokaupunkiin ei tarvitse enää ajaa noin 15 kilometrin koukkaa, vaan uutta katua pitkin Kuopion torilta Saaristokaupunkiin on vain viitisen kilometriä.

– Se on myös kestävä kehitystä, kun auton sijaan voi kävellä tai pyöräillä, Hannu Harjunheimo sanoo.

ASUKKAAT ON KOHDATTU

Vuoteen 2008 mennessä Saaristokaupunkiin rakennettavista asunnoista valtaosa tulee olemaan omakoti- ja rivitaloasunnot. Kallaveden ääreltä kaupunki tarjoaa tontteja riittävästi sekä rivi-, kerrostalo- että omakotirakentamiseen.

– Isossa kaupungissa tulee olla tarjolla kaikenlaista. Saaristokaupungin suunnittelussa olemme ottaneet huomioon ihmisten toiveet ja tarpeet, Hannu Harjunheimo sanoo.

Ja niitä toiveita on kuunneltu ihan konkreettisesti.

– Olemme tavanneet tuhansia kuopiolaisia ja kohdanneet heitä ihan torillakin. Heille on kerrottu Saaristokaupungin projektista ja kun he ovat saaneet tietoa, he ovat myös ymmärtäneet, miksi Saaristokatu ja Saaristokaupunki tarvitaan, Hannu Harjunheimo sanoo.

Hän sanookin "arvostavansa yli kaiken" sitä, että asukkaat ovat ottaneet Saaristokaupungin omakseen. Kun viimeisen viiden vuoden aikana alueelle on tehty yhteensä 14 kaavaa, ei niiden käsittelyyn tullut yhtään tavallisen kuopiolaisen valitusta.

Suosio näkyy myös markkinoinnissa. Viime syksynä kaupunki laittoi haettavaksi alueella 100 omakotitonttia, ja ne lopuivat kesken. Lähivuosina myyntiin tulee noin 150 omakotitonttia vuosittain. Tosin Harjunheimo epäilee niidenkin riittävyyttä.

EI HÄTIKÖIDÄ

Vaikka vauhti tuntuukin nyt hurjalta, Harjunheimon mukaan Saaristokaupunkia rakennetaan maltilla – puolet hitaammin kuin aikoinaan saman kokoista Petosen aluetta.

Keskeisenä tavoitteena on luoda viihtyisiä ja väljätkö asuinalue. Pientalojen rakennuttajat saavat aika vapaasti toteuttaa unelmiaan, sillä kaava sitoo vain talotyypin, katto- kaltevuuden ja katon värit.

Nyt Saaristokaupungissa asuu jo 2 000 asukasta, mutta valmistuttuaan se tarjoaa uuden asuin ympäristön 14 000 asukkaalle. Asuntoja tulee olemaan noin 6 000.

– Yleensä rakennusprojekti mielletään ketjuksi, jossa on suunnittelu, rahoitus ja rakentaminen. Me olemme ottaneet Saaristokaupunkiin myös pehmeämpiä arvoja tukemaan arjen asumista, Harjunheimo sanoo.

Yksi tällainen projekti "Hyvän asumisen kulttuuriympäristö", jonka tavoitteena on luoda muista kaupungeista edukseen poikkeava visuaalinen ympäristö.

– Itse uskon tähän ja niin tekee moni muukin. Siitä on osoituksena myös jopa opetus- ja ympäristöministeriöiden osallistuminen projektin rahoitukseen.



SAARISTOKAUPUNKIIN RAKENNETTAVISTA ASUNNOISTA VALTAOSA TULEE OLEMAAN OMAKOTI- JA RIVITALOJA.



AMMATTILAINEN RAKENSI

KIVITALON KALLAVEDEN RANTAAN

Pari vuotta sitten Sinikka ja Jorma Pöyhösen uusi koti valmistui Saaristokaupungin Etelärantaan. Selkeälinjainen talo on tyylikäs ja sopii hyvin tontilleen. Ihmekö tuo, kun Pöyhöset ovat rakennusalan ammattilaisia.

Sinikka ja Jorma Pöyhönen ovat pyörittäneet omaa rakennusalan yritystään jo 80-luvun lopulta. Toimintaidea on suunnitella ja rakentaa omakoti- ja rivitaloja myyntiin. **Sinikka Pöyhönen** arvelee näiden vajaan kahden vuosikymmenen aikana heidän tehneen ainakin 30 asuntoa.

– Asunnot ovat menneet hyvin kaupaksi. Kai meillä siten hinta ja laatu ovat kohdallaan, Sinikka Pöyhönen tuumaa. Tällä hetkellä Pöyhösten urakkana on kahdeksan asunnon rivitalo Saaristokaupungin Varraspolulle.

Ajatus omasta talosta Saaristokaupunkiin lähti liikkeelle, kun kaupunki laittoi soveliaita rantatontteja myyntiin.

– Koska meillä menee kaikki kesät toisten taloja rakentamassa, ei meille jää aikaa mökkielämiselle. Siksi halusimme rakentaa omakotitalon järven rannalle, Sinikka Pöyhönen sanoo.

ITSE SUUNNITELTUKIN

Pöyhösten omakotitalo on huonealaltaan noin 220 neliötä. Kerroksia on osittain kolme. Talon runko on harkoista muu-

rattu ja julkisivut roiskerapattu. Talo on paitsi itse rakennettu, myös Sinikka Pöyhösen suunnittelema.

– Toki arvostan arkkitehtejä, mutta kun vuosittain itse suunnittelemme ja rakennamme, tiedämme myös omat toiveemme. Itse suunnitellen sain todella mieleiseni talon, Sinikka Pöyhönen sanoo.

– Tonttihan aina ratkaisee hyvin paljon. Minä halusin tähän funkistyyllisen, selkeän ja suoralinjaisen rakennuksen, joka on myös käytännöllinen. Olen hyvin tyytyväinen lopputulokseen.

– Ja kun itse tekee, toivoo myös rakentamisen olevan helppoa, Sinikka lisää.

KOLMAS KERTA TODEN SANOI

Saaristokaupungin talo on kolmas Pöyhösten itselleen suunnittelema ja rakentama. Kaksi aikaisempaa ovat olleet puurunkoisia tiiliverhouksella.

– Nyt päädyimme kokonaan muurattuun rakenteeseen. Rakennuksen ulkonäkö oli hyvin ratkaiseva tekijä. Puurunkoisten rakennusten jälkeen halusimme myös katsoa, millainen haaste on rakentaa kivitalo. Ei siinä mitään ongelmia ollut, joten olemme sen jälkeen rakentaneet lisää kivitaloja, Sinikka Pöyhönen sanoo.

Hän sanoo arvostavansa kivirakenteisen talon pitkäikäisyyttä ja huoltovapautta.

– Voin tehdä vertailuja, koska olen asunut sekä puu- että kivitalossa. Kivitalon ääneneristävyys on ihan omaa luokkaansa. Liikenteen melut eivät kuulu sisälle. Ja onhan kivirakenteinen talo arvostettu.

Pöyhöset ovat kotiutuneet Saaristokaupunkiin hyvin.

– Ja Satamakadusta tulee aikanaan todella kaunis. Sinne on hyvä lähteä vaikka lenkille, Sinikka Pöyhönen suunnittelee.



PÖYHÖSTEN KOTI ON FUNKISTYYLLINEN, SELKEÄ JA SUORALINJAINEN RAKENNUS, JOKA ON MYÖS KÄYTÄNNÖLLINEN.

KIRKKO KUNTOON KIVI KIVELTÄ



TAMPEREEN TUOMIOKIRKKO

Tampereen tuomiokirkko, alkuperäiseltä nimeltään Johanneksen kirkko, valmistui vuonna 1907. Rakentaminen aloitettiin vuonna 1902. Kirkon suunnitteli arkkitehti Lars Sonck. Rakennusaikana kirkon arkkitehtuuri muuttui hillitystä jugendista värikkääksi kansallisromantiikaksi, pääosin Hugo Simbergin taiteen vaikutuksesta.

Tampereen tuomiokirkko peruskorjattiin vuosina 1981–1983, jolloin kuoriosaa laajennettiin ja kellarikerroksen tarpeettomia tiloja muutettiin. Kirkossa on myös ajanmukaiset hälytyslaitteet, pikapuhelinjärjestelmä ja äänentoistolaitteet.

Tampereen tuomiokirkon mittava kunnostustyö on loppusuoralla. Kunnostusten yhteydessä muun muassa kirkon ilmanvaihtoa on parannettu merkittävästi. Arkkitehti Lars Sonckin suunnittelemaa kirkkoa ehostetaan perinteiseen tapaan käsityönä – kivi kiveltä.

Pian satavuotias Tampereen tuomiokirkko oli ennen korjaustöiden aloittamista pahoin rapautunut. Vanhan rakennuksen ilmanvaihto oli käytännössä olematon, mikä edesauttoi vuosien mittaan kosteuden ja lämmönvaihteluiden synnyttämää kulumista julkisivussa ja rakenteissa. Yhdessä julkisivun kivi-kuutiossa arvioitiin olevan jopa 350 litraa vettä.

Kunnostus on mittava. Kirkon julkisivussa on kaikkiaan 32 000 kiveä, joista noin 20 000 on ajanmukaisen tuuletuskanaviston asentamista varten irrotettu yksitellen. Kivet on dokumentoitu, eli valokuvattu ja merkitty omin tunnuksin. Jokainen kivi on edelleen puhdistettu, ja tuuletuskanavien asennuksen jälkeen ne muurataan takaisin omille dokumen-

toiduille paikoilleen. Pienin julkisivukivi painaa muutaman kilon. Suurin yli 1 000 kiloa.

SEURAAVAKSI SADAKSI VUODEKSI

Tampereen seurakunnan kiinteistöpäällikön **Pekka Niemen** mukaan urakka on jo nyt ollut suuri, mutta myös lisätöihin varauduttiin alusta lähtien.

– Etukäteen ei tiedetty, joudutaanko rakenteiden alla piilossa olevia lisäkorjauksia tekemään. Joitakin on jouduttukin. Korjauspäätökset on tehty sitä mukaa kun työ on edennyt.

Tuomiokirkon julkisivugraniittien alle asennetaan ilma- vaihdolle oleelliset tuuletuskanavat ja julkisivu siistitään. Kunnostuksen kohteena ovat muun muassa kellotorni, katto- tiilet ja ikkunanpuitteet. Peltisen aluskatteen alle tulee huopakate vesitiiviiden varmistamiseksi. Ikkunat ja ovet puhdistetaan, hiotaan ja lakataan. Laastit kirkkoon on toimittanut Fescon.

Työssä on käsityöläisten kaarti puusepistä kupariseppiin, muurareihin ja restauroijiin. Kaikkiaan töissä on ollut noin 60 ammattilaista.

Tuomiokirkon kunnostaminen aloitettiin keväällä 2005. Työn on määrä olla valmis ensi vuonna. Vaikka urakka on mit- tava, museoviraston suojeleman kirkon ulkonäky säilyy täs- mälleen alkuperäisen kaltaisena.

– Nämä kunnostukset eivät ole sarjatöitä. Julkisivu teh- dään kestäväksi ainakin seuraavat sata vuotta, Niemi sanoo.

LASIARKKITEHTUURISTA ELÄVÄMPIIN PINTOIHIN TIILEN KARHEUS KOSKETTAA



ARKKITEHTITOIMISTO SARCIN SUUNNITTELEMAN SUOMEN MAATALOUSHUSEON RUUKINTIELESTÄ MUURATTU JULKISIVU ON PINNALTAAN ELÄVÄ JA NÄYTTÄVÄN SAVITIILIKATON KANSSA SOPIVASTI VANHAN HENKINEN, VAIKKA RAKENNUKSEN ARKKITEHTUURI ON NYKYAIKAISTA.



Elävyys ja yllätyksellisyys ovat arkkitehtuurin uusia trendejä. Viime vuosikymmenellä erityisesti toimistorakentamisessa äärimmilleen viety läpinäkyvyys ja vähäeleisyys ovat vaihtumassa tiilen ja muiden luonnonmateriaalien lisääntyvään käyttöön ja rikkaampaan muotokieleen.

– Yksikään tiili ei ole samanlainen kuin muut. Tiilen vahvuus on siinä että se on perinteinen materiaali, jolla saadaan elävä muurattu pinta, professori, arkkitehti SAFA **Antti-Matti Siikala** sanoo.

Siikala korostaa, että arkkitehtuuri on aina sidoksissa aikaansa ja koko yhteiskunnan kehitykseen. Viime vuosikymmenellä rakennettiin paljon teräksestä, alumiinista ja lasista, materiaaleista, joista puuttuu tiilelle ominainen elävyys, nyt suositaan taas pehmeitä arvoja ja perinteisiä materiaaleja. Läpinäkyvien lasisten toimistotalojen ja kiiltävien teräspintojen sijaan rakennusten odotetaan tarjoavan ennemminkin suojaa ja lämpöä. Muurattu rakenne ja sen elävä pinta sopii hyvin tähän tarpeeseen.

Myös yllätyksellisyys korostuu. Lasitaloon ei tarvitse mennä välttämättä edes sisälle nähdäkseen mitä siellä tapahtuu, mutta uusi arkkitehtuuri tarjoaa enemmän vaihtelua. Julkisivuilla ja sisätiloilla on usein selkeästi oma luonteensa, ja rakennus voi näyttää eri suunnista hyvin erilaiselta.

– Olemme menossa kohti rikkaampaa muodonantoa ja materiaalien käyttöä, Siikala sanoo.

Esimerkiksi Arkkitehtitoimisto Pekka Helin & Co:n suunnittelemassa eduskunnan lisärakennuksessa on yhdistetty Siikalan mielestä taitavasti suuria lasi- ja tiilipintoja toisiinsa niin, että kokonaisuus on elävä ja tarkastelukulmasta riippuen jatkuvasti muuttuva.

LISÄÄ RYTMIÄ JULKISIVUIHIN

Hyvän esimerkin kehityksen suunnasta antaa myös Siikalan oman Arkkitehtitoimisto SARC Oy:n suunnittelema Kiinteistö Oy Ruoholahden Sulka Helsingissä. Toimistorakennuksessa on käytetty lasin rinnalla punatiiltä, ja materiaalien vaihtelun lisäksi myös julkisivun muodossa on rytmisiä.

– Julkisivu näyttää eri puolilta katsottuna erilaiselta. Yhdeltä suunnalta lähestyttäessä se vaikuttaa avoimelta ja toisesta umpinaiselta.

Siikala kannattaa rikkaan materiaalien käyttöä. Tiilelle, puulle, teräkselle ja lasille löytyy kullekin oikea paikkansa, ja niitä voidaan käyttää luontevasti rinnakkain.



NUORILLE TIILI TUO HYVÄN FIILIKSEN

– Nuoret arkkitehdit kokevat tiilen perinteisenä rakennusmateriaalina inhimillisempänä kuin kylmän lasirakentamisen ja he yhdistävät sen hyvään fiilikseen, sanoo maailman laajimman arkkitehtikilpailun Euroopan Suomen toiminnasta vastaava pääsihteeri, arkkitehti **Antti Pirhonen** SAFA:sta.

Joka toinen vuosi 20 Euroopan maan alle 40-vuotiaille arkkitehteille järjestettävään asunosuunnitteluun painottuvaan kilpailuun osallistuu nykyisin noin 10 000 suunnittelijaa.

Pirhosen mukaan moderni arkkitehtuuri haluaa hyödyntää perinteisiä materiaaleja ihmisläheisenä ja helposti lähestyttävänä vastapainona yliteollistuneelle rakentamiselle, mutta myös siksi että niiden avulla voidaan luoda eheää ympäristöä vanhaan miljööseen.

Nykyrakentamisessa erilaisia tiili- ja harkkokuotoja, värejä, saumoja ja pintakäsittelyjä yhdistellään selvästi vapaammin kuin ennen. Pintojen ja struktuurien vaihtelu myös saman rakennuksen eri osissa auttaa arkkitehtia muodonannon rinnalla suunnittelemaan tiloille oman yksilöllisen luonteensa. Yksilöllisyyttä korostavalla aikakaudella kaikkien seinäpintojen ei tarvitse enää olla valkoisia ja sileitä.

– Enää ei haeta kategorisesti modernismin vaatimia siloitettuja pintoja, vaan dekoratiot tulevat varovasti uudelleen arkkitehtuuriin esimerkiksi erilaisten tiilikuvioiden ja tekstuurien kautta, Antti Pirhonen sanoo.





TIILEN KÄYTTÖ ON LISÄÄNTYMÄSSÄ MYÖS TOIMISTORAKENNUKSISSA. KIINTEISTÖ OY RUOHLAHDEN SULKA HELSINGISSÄ ON ARKKITEHTITOIMISTO SARCIN SUUNNITTELEMA KOHDE, JONKA JULKISIVUT OVAT PÄÄOSIN PAIKALLA MUURATTUJA JA PIENELTÄ OSIN ELEMENTTIRAKENTEISIA.

Siikala muistuttaa, että tiili- ja harkkorakenteet sopivat kestävyytensä ansiosta hyvin elinkaariajatteluun, jota on alettu painottaa rakentamisessa yhä enemmän. Suomessa ja maailmalla on paljon vanhoja tiilirakennuksia, joiden julkisivut ja muut muuratut rakenteet ovat edelleen erinomaisessa kunnossa.

Tiilen käytöllä voidaan sitoa uusi kiinteistö vanhaan rakennuskantaan. Onnistunut esimerkki nykyaikaisesta tiilirakennuksesta, joka on istutettu hienosti läheisten vanhojen rakennusten joukkoon, on Siikalan mielestä Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen-Komonen Oy:n suunnittelema Stakesin pääkonttori Helsingissä. Rakennusta on esitelty paljon myös ulkomaisissa arkkitehtuurilehdissä, ja sitä kautta suomalainen tiiliaarkkitehtuuri on päässyt vientituotteeksi erilaisten ulkomaisten kilpailuvoittojen lisäksi.

Siikala on ottanut ilolla vastaan uudet tiilimuodot sekä väri- ja pintakäsittelyvaihtoehdot.

– Nykyisin on tarjolla runsaasti erilaisia tiilikokoja, ja löytyy mittasuhteiltaan pienempää ja matalampaa tiiltä. Ne tarjoavat rakennusten ja julkisivujen suunnittelulle uusia mahdollisuuksia.

MUSTA TIILI LUO KONTRASTIA

Täysin musta tiili on yksi osoitus kasvaneesta väriskaalasta. Siikalan mielestä musta tiili tarjoaa sopivasti käytettynä mahdollisuuden kiinnostaviin kontrasteihin ja korostaviin yksityiskohtiin.

– En kuitenkaan usko, että meille tulee mustia kaupunginosia. Antti-Matti Siikala on itse mieltynyt eniten punaisen sävyihin, vaikka lähes koko väriskaala on toimiston kohteissa käytössä.

– Muurattu rakenne on myös erinomainen rappausalusta, ja vaihtoehtoisten pintakäsittelyjen hyödyntäminen sileätä monikerrosrappauksesta rosoisempiin pintoihin on yleistyvässä.



URBAANI JA VÄLITÖN WESTPARK

Turun Mälikkälän kaupunginosaan kohoaa täysin uusi, kaikkiaan 42 000 krsm²:n tiivis ja matala asuinalue. Laaja rakennusprojekti on vasta alullaan, ja ensimmäiset kaupunkipientalot ovat juuri valmistuneet. As. Oy Turun Westparkin Vaahtera koostuu välimerellisen vaaleista, pienin värikkäin piharakennuksin yksilöidyistä pari- ja rivitaloista. Talojen julkisivut ovat rapattua Siporex-pystyelementtiä, välipohjat ja kantavat väliseinät betonia. Sisäpinnat ovat hillityn vaaleat, latioilla on tammiparketti. Modernien kotien pohjaratkaisu on käytännöllinen ja huoneissa riittää tehokasta tilaa paitsi sisustaa myös elää. Kodit ovat kooltaan keskimäärin 86–127 m². Kaikissa asunnoissa on sauna yläkerrassa, jalopuin rajattu intiimi kaupunkipiha ja terassi.

Westparkin pääarkkitehti **Pekka Mäki** on halunnut tuoda alueelle tuulahduksen tulevaisuuden trendejä: luonnonvalolla leikittelyn kapeilla kujilla ja uuden huippumuotoilun yhdistämisen perinteiseen kiviarkkitehtuuriin, kuten funkikseen.

– Olen pyrkinyt maksimoimaan avaruuden, tehokkuudesta tinkimättä. Tuloksena on puhtaita muotoja.

Suunnittelun lähtökohtana on ollut nuorekas ja luonnonläheinen kaupunkiasuminen. Matalat talot tuovat ympäristön vehreyden hyvin osaksi pihapiiriä. Alue on käytännöllinen ja helposti lähestyttävä, mutta samalla laadukas ja aikaa kestävä.

Westparkista valmistuu monimuotoinen, luonnossa viihtyvien kaupunkilaisten kivitaloalue, jossa kodit ovat yhtä aikaa näyttäviä ja mutkattomia, tiiviitä, mutta tilavia ja maalla sekä kaupungissa.

Suunnittelu: Arkkitehtitoimisto Sigge Oy, Pekka Mäki

Runko: Betoni

Tuotteet: Siporex-pystyelementti, muurauslaastit ja pinnoitteet Fescon

Rakentaminen: NCC



– VAIKKA BASIC-BUILDING ON VAHVA, ASUNNON ELINKAARTA VOIDAAN JATKAA PIENELLÄKIN HIENOSÄÄDÖLLÄ, ARKKITEHTI, SAFA ULPU TIURI SANOO.

AVOIMELLA RAKENTAMISELLA VAIHTOEHTOJA ASUMISEEN

Ennen hankittiin ensiasunto. Perheen kasvaessa etsittiin lisää tilaa. Seuraavaksi muutettiin mukavampaan ja lopulta palattiin pienempään. Nyt puhutaan muuntojoustavuudesta.

Arkkitehti, SAFA **Ulpu Tiuri** on huomannut, että kodin käytettävyyttä tehostavaa ja asuntotarjontaa monipuolistavaa avointa rakentamista ei Suomessa vielä hyödynnetä aktiivisesti. Se koetaan työlääksi. Toimitilojen muuntomahdollisuuksiin sen sijaan jo kiinnitetään huomiota. Tiurin mukaan asuntorakentamisen muuntojoustavuutta voidaan samoin kehittää jakamalla rakennus kiinteään osaan, base-building, ja muunneltaviin osiin, fit-out.

– Vaikka kiinteä base-building pysyy, muuntojoustoa ja lisää elinkaaren pituutta saadaan jo pienellä hienosäädöllä jos muunteluun on varauduttu tilarakenteessa.

Tiurin toimiston suunnittelemissa pientaloissa muuntojoustavuus on keskeisessä osassa. Samalla kiinteä base-building on kuitenkin vahva ja ilmeikäs.

– Odotan arkkitehtuurilta pysyvyyttä. Kaikkien osien ei tarvitse olla vaihdeltavia. Pysyvyys asettaa muunneltavuuden suunnittelulle omat haasteensa, mutta ei tee siitä mahdotonta. Tilasuunnittelun keinoin on helppo lähteä liikkeelle.

Tiurin mukaan muuntojoustavuuden toteuttamisen haasteena on talotekniikan, rungon ja avoimen rakentamisen konseptien yhteensovittaminen. Hänen mielestään muurattujen rakenteiden pientaloissa muuntojoustavuuden edellytykset ovat erinomaiset.



TIURIN SUUNNITTELEMISSE ASUNNOISSA SELKEÄ POHJA TARJOAA LISÄÄ TILALLISIA VAIHTOEHTOJA.



– Kevytrakenteiset sisäseinät mahdollistavat asunnon pohjaratkaisun muuttamisen, jos ikkuna-aukokuksissa ja tilarakenteessa on siihen varauduttu. Muuttamisen käytön aikainen helppous on riippuvainen rakennusjärjestelmästä. Helposti liitettävistä seinä-, asennuslattia- ja talotekniikkaosista asunnon sisäosien toteuttamiseen on esimerkkejä Japanissa ja Hollannissa, Tiuri kertoo.

– Kun osa huoneistojen välisistä seinistä tehdään kevytrakenteisiksi, huoneistojakauman säätäminen on mahdollista. Selkeä pohja tarjoaa monia tilavaihtoehtoja.

KAAVASTA LÄHTIEN

Tiurin mukaan on eduksi, jo muuntojoustavuus otetaan lähtökohdaksi jo kaavoitusvaiheessa.

– Asuntoja voidaan erottaa toisistaan myös julkisivujen vaihtelevalla värien tai pintastruktuurien käytöllä. Kun kaava ja rakennustapaohjeet mahdollistavat muutokset, suuria ongelmia ei pitäisi syntyä.

Tiurin mukaan muuntojoustavuudella saadaan esimerkiksi kytkettyihin pientaloihin tai paritaloihin yksilöllisyyttä ja oman erillistalon tuntua. Myös katuja rajaavan ja pihaa suojaavan korttelirakenteen korostaminen on lisääntynyt.

– Erilaiset kuistit, terassit, lisärakennukset ja viherhuoneet ovat yleistyneet. Sisä- ja ulkotiloja välittävä vyöhyke tuo vaihtelua asuinympäristön ilmeeseen ja tuottaa hallittua variaatiota kaupunkikuvaan, Tiuri luonnehtii.

– Lähtökohdana on kuitenkin aina paikka ja kaupunkikuva kokonaisuudessaan. Esimerkiksi Osakan keskustassa olevassa avoimen rakentamisen pilottikohteessa on täysin luontevaa, että asukaan valitsemaan muuttuviin osiin kuuluu lähes kaikki. Kiinteää ovat vain betonikannet, eräänlaiset tontit itsenäisille asunnoille, ja niille johtavat porrastornit. Meillä kaupunkikuvan odotetaan yleensä olevan hyvin pysyvä ja hallittu.

MONIPUOLISUUTTA ASUNTOTARJONTAAN

Tiurin mukaan muunneltavuudella on erityistä arvoa pienessä kodissa. Kun neliöitä on vähän, ne on käytettävä tehokkaasti. Tiuri työryhmineen on suunnitellut Espoon Kaukalahteen kerrostalon ensiasuntoonsa muuttaville nuorille juuri tätä tehokkuutta silmällä pitäen. Taloon on suunniteltu pieniä yksiöitä, mutta talon elinkaarta tukee mahdollisuus yhdistää pienet yksiöt isommiksi asunnoiksi.

– Asuntoihin kuljetaan lasikuistin kautta, ja yksiöt ovat läpitalonhuoneistoja. Tilojen suuntaaminen eri ilmansuuntiin

ja näkymiin antaa eväät asunnon koon kasvattamiseen, Tiuri kuvailee.

Hänen mukaansa asunnon tilamuodostuksessa oleellisia ovat yleensä keittiön paikka ja kalusteet.

– Märkätilojen sijainnin vaihtamisella ei yleensä ole niin suurta merkitystä. Keittiö on kodin sydän, jonka muutokset heijastuvat koko asunnon toimivuuteen ja ilmeeseen.

Pientaloilta toivotaan Tiurin mukaan nyt avaruutta ja valoisuutta. Tosin ei aina.

– Kun sanotaan avaran tilan olevan suosiossa, ei pidä ajatella niin, että kaikki haluavat sellaista. Aina on erilaisia tarpeita. Mieltymykset ja tarpeet voivat muuttua. Juuri näistä syistä muunneltavuuden huomioiminen suunnittelussa on tärkeää.



– KUN SANOTAAN AVARAN TILAN OLEVAN SUOSIOSSA, EI PIDÄ AJATELLA ETTÄ KAIKKI HALUAVAT SELLAISTA, TIURI SANOO.



(Kränzle + Fischer-Wasels Architekten, Karlsruhe)

SUKUPOLVIEN YHDESSÄ ASUMISTA SAKSALAISITTAIN

Puiston reunalla, Darmstadtin kaupungissa Saksassa, sijaitsee arkkitehtuurin uutta trendiä ilmentävä, sukupolvien asuintalo. Sen innovatiivinen muuntojoustava suunnitteluratkaisu mahdollistaa useamman sukupolven tai perheen asumisen saman katon alla.

Tällä hetkellä 2-kerroksisessa 1 040 krs^m²:n talossa on kolme perheasuntoa. Useat yhteistilat jakavat asuntoja ja tekevät samalla koko rakennuksesta ilmavan ja valoisan.

Pienillä muutoksilla talo voidaan jakaa maksimissaan kuudeksi yksittäiseksi asunnoksi.

Asuntoihin kuljetaan yhteisen aulan kautta. Talon suunnitteleiden arkkitehtien mukaan kerroksia ja asuntoja yhdistävät tilat tarjoavat mahdollisuuksia välittömään kommunikointiin ja luovat puitteet sosiaalisiin tilaisuuksiin sekä suurempiin yhteisiin juhliin.

Kuutiomaisen rakennuksen kadun puoli luo lähes sisäänpäin kääntyvän tunnelman suljetuilla seinillään. Puistoon päin avautuvat suuret, lähes koko seinän kokoiset ikkunat, joista on myös kulku suurelle yhteispihalle.

Lähde: Brick '06

MUURATUT TUOTTEET JA RAKENTEET EUROOPPALAISEEN JÄRJESTELMÄÄN EUROKOODIT PAKOLLISIKSI VUONNA 2010

Kantavien rakenteiden eurooppalaisten suunnittelustandardien, Eurokoodien, ensimmäinen paketti otetaan Suomessa käyttöön 1.8.2007. Viimeistään 1.4.2010 ne syrjäyttävät kokonaan muut mitoitusohjeet EU-maissa. Eurokoodien tavoitteena on kaupan teknisten esteiden poistaminen ja teknisten spesifikaatioiden yhtenäistäminen. Kukin maa määrittelee kuitenkin edelleen itse muun muassa lumi- ja palokuormat sekä varmuuskertoimet.

MUURATTUJEN TUOTTEIDEN STANDARDIT VALMIINA

Muurattujen tuotteiden tuotestandardit ovat jo valmistuneet. Ne on suomennettu lukuun ottamatta luonnonkiviharkkojen tuotestandardia, joka on parhaillaan käännettävänä. Lisäksi suurin osa tuotestandardeihin liittyvistä testimenetelmien standardeista on suomennettu.

KANSALLISIA TOIMENPITEITÄ

- RakMK B5 ja B8 muutetaan viittaamaan SFS-standardien sijasta SFS-käsikirjoihin. Samalla näitä RakMK:n osia päivitetään vastaamaan paremmin nykyisiä tarpeita. Uudet RakMK:n osat ovat tulleet ympäristöministeriöstä lausunnolle loppukesästä ja astunevat voimaan vuoden 2007 alussa.
- Muuraukappaleille ja muuraukslaasteille laaditaan SFS-käsikirja, joka korvaa 1.4.2006 kumotut SFS-standardit. Uusi SFS-käsikirja merkitsee jo pitkää harppausta eurooppalaiseen järjestelmään. Rakennusteollisuus RT on lähettänyt SFS-käsikirjan lausunnolle.
- Muuraukappaleiden ja muuraukslaastin harmonisoituja tuotestandardeja täydentämään laaditaan kansallinen soveltamisstandardi, jossa esitetään CE-merkityille ja SFS-käsikirjan mukaisille tuotteille eri käyttökohteessa asetettavat vaatimustasot. Rakennusteollisuus RT on lähettänyt soveltamisstandardin lausunnolle.
- Poltetuille tiililäatoille ja niiden testimenetelmille laaditaan kansallisia SFS-standardeja. Aikaisemmin tiililäaat olivat mukana 1.4.2006 kumoissa poltetun tiilen SFS-standardeissa.

EUROKOODIT

Eurokoodi-standardit ovat komission toimeksiannosta laadittavia kantavien rakenteiden suunnittelu- ja mitoitusstandardeja.

Ne laaditaan kaksivaiheisesti. Ensinnä laaditaan ENV- eli esistandardit ja niistä saatujen kokemusten pohjalta laaditaan varsinaiset EN-Eurokoodi-standardit.

Eurokoodi-järjestelmä sisältää yleiset kuormitusosat, eri materiaalien, kuten betoni-, teräs-, liittorakenne-, puu-, muuratut ja alumiinirakenteen osat, pohjarakennusosat sekä maanjäristysalueiden osat.

Kuhunkin standardiin laaditaan EN-Eurokoodin valmistuttua kansallinen liite, jossa kansallisesti määritettävät parametrit on määritetty.

– Näiden tuotestandardien pohjalta CE-merkintä on mahdollinen muuraukappaleille, muurauks-, tasoite- ja rappauslaasteille sekä muurauksiteille, ylityspalkeille ja ohutsauma-raudoitteille, RT:n standardisointipäällikkö **Antti Koponen** kertoo.

KOODIT KÄYTTÖÖN LIITTEIDEN JÄLKEEN

Muurattujen rakenteiden suunnitteluohjeiden EN-Eurokoodin 6:n kaikki neljä osaa ovat myös valmistuneet ja ne ovat käännettävänä.

– EN-Eurokoodeja ei kuitenkaan vielä voi käyttää rakenteiden mitoituksessa. Jäsenvaltioiden on julkaistava niihin kansalliset liitteet, jotka määrittävät Eurokoodeissa kansallisesti sovittavaksi jätetyt parametrit, kuten varmuuskertoimet, Antti Koponen muistuttaa.

Kansalliset liitteet ovat RT:ssä valmisteltavana. Todennäköisesti liitteet julkaistaan ennen vuotta 2008.

– Vaikka EN-Eurokoodeilla suunnittelu tulee mahdolliseksi ennen vuotta 2008, niiden käyttö rakennusprojekteissa tulee lisääntymään merkittävästi vuoden 2010 paikkeilla, jolloin Suomessa siirrytään pelkästään EN-Eurokoodien mukaiseen mitoitukseen, Antti Koponen sanoo.

SIIRTYMÄAJAN ONGELMA

Muurattujen tuotteiden harmonisoidut tuotestandardit ja CE-merkintätiedot on suunniteltu toimimaan pelkästään EN-Eurokoodien kanssa. Siksi CE-merkintä ja Eurokoodit olisi ollut syytä ottaa käyttöön samanaikaisesti. Valitettavasti Eurooppalaisen standardisointijärjestön CEN:in säännöt edellyttivät kuitenkin käytössä olleiden muurattujen tuotteiden tuotemäärityksiä ja niiden testimenetelmiä koskevien SFS-standardien kumoamista jo 1.4.2006.

– Siksi oli tarpeen käynnistää joukko kansallisia toimenpiteitä. Niiden avulla voidaan siirtymävaiheen aikana toimittaa joko RakMK-mitoitusohjeilla tai Eurokoodeilla suunniteltuihin rakennuskohteisiin CE-merkittyjä muurattuja tuotteita sekä lähempänä perinteistä kansallista hyväksyntämenettelyä olevia, SFS-käsikirjan mukaisia muurattuja tuotteita, Antti Koponen kertoo.

AIKA KIINALAISIA JUTTUJA

*Suomalaiseen jämp-
tiin asuntorakenta-
misen suunnittelu- ja
tuotantoprosessiin
tottuneelle Kiinassa
kaikki on toisin.*

Arkkitehtitoimisto Pekka Salminen Oy:lle on kertynyt koke-
musta yhteistyöstä kiinalaisten kanssa. Pariin kymmeneen ark-
kitehtikilpailuun on otettu osaa ja lukuisia voittoja sekä palkin-
tosijoja on tullut. Monenlaisissa projekteissa on oltu mukana.

– Mutta arkkitehtikilpailun voitto on Kiinassa hyvin arkinen
asia. Ei siellä taputeta eikä kukiteta, arkkitehti SAFA **Tuomas
Silvennoinen** sanoo. Hän on yksi PES Arkkitehdeiksi nimen-
sä muuttavan toimiston kolmesta partnerista ja vetänyt lukui-
sia Kiinan projekteja. Toimiston muut osakkaat ovat arkkitehti,
professori **Pekka Salminen** ja DI **Jarkko Salminen**.

Paljon muutakin eroa maiden välillä on. Niin paljon, että
Tuomas Silvennoinen sanoo olevansa onnellinen saadessaan
toimia suomalaisten rakennuttajien kanssa.

– Toiminta Kiinassa on mielenkiintoista, mutta repivää.
Meillä on edelleen tavoitteena tehdä töitä pääasiassa Suomes-
sa, mutta Kiina tarjoaa mahdollisuuksia, jotka kannattaa
selvittää.

Toimiston tulikaste Kiinassa oli maan suurimman autoteh-
taan järjestämän, kansainvälisen kutsukilpailun voitto. Teh-
tävänä oli suunnitella erikoistalousalueen hallintokeskus,
johon olisi tullut autotehtaan pääkonttori, hallintorakennus,
hotelleja, toimistoja ja kauppoja yhteensä 120 000 m².

– Luulimme saavamme voiton myötä ison työn. Mutta
palkkion saadessamme jouduimme myymään tekijänoikeu-
det. Autotehdas kiitti ideasta ja halusi hoitaa itse lopun suun-
nittelun. Siinä tippui meiltä 2/3 hankkeesta, Silvennoinen
sanoo. Salmisen toimisto sai jatkaa alueen 40 000m² hallin-
torakennuksen suunnittelua.

– Hanke on tällä hetkellä jäissä, mutta kilpailusta tuli
ensimmäinen konkreettinen näyttöemme Kiinassa.

TYYPPIALOJA SUOMALAISITTAIN

Kiinan kolmen suurimman kiinteistökehittäjän joukkoon kuu-
luva yritys, Vanke, pyysi PES Arkkitehteja avuksi halutessaan
muuttaa omien tyyppitalojensa ilmettä. Italialaistyyppisten
talojen sijaan toivottiin moderneja, länsimaisia asuintaloja.

– Meillä oli tässä projektissa kumppanina arkkitehtitoimis-
to Matomäki & Hedman, jolla on meitä laajempi kokemus
asuntosuunnittelusta. Projekti opetti kiinalaisen rakennutta-
mistavan monimutkaisuuden. Talojen rungot tehdään hyvin
orjallisesti standardien mukaan ilman mitään luovaa insinöö-
rityötä. Muurausta ja betonia käytetään, mutta ei juurikaan
puuta. Rakennusten puuosatkin halutaan useimmiten tehdä
betonista ja ootrata puun näköiseksi, Silvennoinen kertoo.

– KIINA TARJOAA MAHDOLLISUUKSIA, JOTKA KAN-
NATTAA SELVITTÄÄ, TUOMAS SILVENNOINEN SANOO.

SANGHAIHIN ON SUUNNITELTU ISOJEN KAUPUNKIVILLOJEN ALUE, JONKA TOTEUTUS TOSIN TAKKUA KIINALAISEEN TAPAAN.



– Meiltä tilattiin nk. pohjoismaalaista tyyliä, mutta asiakkaan oma kiinalainen näkemys löi läpi lopputuloksessa.

AMERIKAN MALLIIN

Kiinassa nykyinen pienasuntotuotanto tehdään Silvennoisen mukaan aika lailla amerikkalaiseen malliin.

– Rakennuttaja ostaa maa-alueen, aittaa sen ja laittaa vahdit porteille. Alue rakennetaan hyvin tiiviisti: isoja asuntoja, kauppoja ja klubirakennus.

Tällaisesta projektista PES Arkkitehdeillä on nyt kokemusta. Vanke rakennuttaa Sanghaihin Deep Blue -nimistä aluetta, johon alkuperäisten suunnitelmien mukaan tulisi 88 000 kerrosneliötä omakoti- ja rivitaloja. Arkkitehtikilpailuun kutsuttiin kuusi ulkomaista toimistoa, joista kolme parasta saivat osansa suunnittelutöistä. Japanilainen toimisto voitti ja Salmisen toimiston lisäksi yksi saksalainen toimisto pääsi jatkoon.

– Tosin järjestäjät sanoivat meidän ehdotuksemme olleen arkkitehtonisesti paras. Se oli ainoa, joka täytti myös hurjat tehokkuusvaatimukset. Voittanut japanilainen toimisto oli laatinut ehdotustaan yhteistyössä asiakkaan oman työntekijän kanssa!

Salmisen toimisto sai suunniteltavakseen kolmanneksen asunnoista, kaupallisen keskuksen ja klubin.

– Teimme jo kilpailuehdotukseen useita talotyyppejä. Kaikki talot oli kuitenkin suunniteltava uudelleen. Asiakkaan mielipide muuttui yhtenä. Suunnitelmia käsiteltiin useissa workshoppeissa Shanghaissa ja sähköpostin välityksellä. Sen sijaan, että olisi tehty rauhassa valmiiksi, tehtiin vähemmän kerrallaan kovalla kiireellä.

Silvennoisen mukaan erityisen hankalaa oli, kun muutos-paineet eivät tulleetkaan vastapuolelta suunnittelua ohjaavata taholta, vaan markkinoinnin toiveista.

– Yhtäkkiä saatettiin vaatia omakotitaloja muutettaviksi rivitaloiksi tai päinvastoin, jos kauppa kävisi niin paremmin. Viime vuonna työ keskeytettiin vähäksi aikaa kokonaan, kun markkinat eivät kuulemma vetäneet.

KAUPUNKIVILLOJA VARAKKAILLE

Deep Bluen on tarkoitus täyttyä suurista kaupunkivilloista. Parhaimmillaan neliöitä on yhdessä talossa nelisen sataa – yhden perheen käyttöön. Asuintilojen lisäksi taloissa on myös kotiapulaisen huone ja kuntosali.

Talojen arkkitehtuuri on hyvin selkeälinjaista moderniin funkistyyliin.

– Meistä esimerkiksi joen rannalla olevien talojen pohjaratkaisu oli erittäin hieno. Ratkaisu mahdollisti vapaan näkymän heti eteisestä olohuoneen läpi joelle. Kiinalaiset eivät arvosta sellaista ollenkaan, vaan sisäänkäynnissä pitää olla lähes seinä vastassa. Sisäänkäyntien sokkeloisuutta pidetään arvossa. Ehkä tämä symboloi hyvin suomalaisen ja kiinalaisen ajatusmaailman eroa, Tuomas Silvennoinen sanoo.

Asuntojen toteutuksessa kävi taaskin niin, että asiakas jatkaa talotyyppien kehittelyä oman mielensä mukaan ilman arkkitehtia.

– Vähän harmittaa. Alueesta olisi tullut todella hieno. Nyt en tiedä onko asuntoja vielä yhtään valmiinakaan. Klubi on kuitenkin valmistumassa ja sen me voimme sanoa tehneemme.



VALO TULVII AVARASSA KODISSA
LÄPI TALON. IKKUNAPINTA-ALAA
600 M² TALOSSA ON NOIN 200 M².

ATRIUM KUIN LUONNON ATELJEE

Arkkitehti **Jaakob Sollan** ja sisustusarkkitehti **Petra Majantien** suunnittelema pienen perheen koti pääkaupunkiseudulla yhdistää linjakkaasti tämän päivän modernin kiviarkkitehtuurin veistokselliseen antiikin rakennusperinteeseen. Saaristolaiseen luontoon avautuvan talon tyyli noudattelee italialais-kreikkalaisen atriumtalon linjaa kattoikkunoineen – käytännöllisyydestä ja kodinomaisuudesta tinkimättä.

Valo tulvii avarassa kodissa. Ikkunapinta-alaa on noin 200 m². Kaikkiaan lämmitettävää asuin-alaa talossa on 600 m².

Talo rakentuu hallin ympärille, jonka pyhättö on suuri avo-keittiö. Modernissa atriumtalossa hallin keskellä on talon kerrokset leikkaava portaikko. Portaikkoa alas laskeutuessa tuntuu kuin sukeltaisi pinnan alle. Valo muuttuu. Sävyt taittuvat saveen. Kadulle päin rakennus on suljettu, muurimainen. Sisääntulija kohtaa vaihteittain etenevän, elämyksellisen tilasarjan julkisesta, puolijulkisen kautta yksityiseen.

Materiaalivalinnoissa ja teknisissä ratkaisuissa ei ole tingitty laadusta. Talossa on maalämpö ja huonekohtainen ilmanjäähdytyksensäätö, kattava äänentoisto, erikoislevää päihinäparkettilattia, kiveä, laattaa ja rapattua pintaa. Keittiön tasot ovat saumatonta Coriania.

Arjen sujuvuus on linjannut kodin suunnittelua. Avarien hallien lisäksi talossa on reilusti intiimiä huonetilaa taiteellisten perheenjäsenten omiin harrastuksiin ja lepoon. Kalusteet ovat kiinteä osa kokonaisuuden tila-arkkitehtuuria sekä väri- ja materiaalimaailmaa.

Jokainen talon yksityiskohta on harkittu. Jokaiselle on paikkansa. Ja kaikelle levollista, hengästyttävän upeaa tilaa.

Suunnittelu: Arkkitehtitoimisto Konkret Oy, arkkitehti SAFA Jaakob Solla ja Suunnittelutoimisto Petra Majantie Oy, sisustusarkkitehti SIO Petra Majantie
Pääurakoitsija: JJT Rakennus Oy.
Teräsrakenteet: SR-talotekniikka Oy.
Runko: Leca Design -harkko. Harkot ja laastit: maxit.



VASTUU KASVATTA MUURAUKSEN AMMATTILAISIA

Kiinnostus muurarin ammattiin ja lyhyet koulutusjaksot ovat lisänneet muurauksen yritysten merkitystä osaamisen tukijoina. Työllä on arvoa.

Muurauksen opettaja **Voitto Kavander** on kouluttanut muurareita Länsi-Uudenmaan Aikuiskoulutuskeskuksessa Innofocuksessa vuosia. Koulutuksen kiinnostavuus on lyhyessä ajassa selvästi lisääntynyt ja hakijoiden taustatkin muuttuneet. Moni opiskelija on ammatinvaihtaja.

– Muurareiksi kouluttautuvat yhä useammin esimerkiksi insinöörit ja it-alan ammattilaiset. Koulutuksessa näkyy selvästi suhdanteiden vaikutus. Silloin kun alan työllisyystilanne on huono, opiskelijoiksi hakeutuvat ammattilaiset laajentamaan osaamistaan, Kavander sanoo.

Hän uskoo, että lisääntynyt kiinnostus johtuu rakennusalan arvostuksen noususta, ajankohtaisuudesta ja hyvästä työtilanteesta.

– Tekijöistä on kova pula, mikä näkyy osittain myös ulkomaisen työvoiman lisääntyvänä määränä. Vaikka tekijöistä on pula, ei pidä ajatella, että muurauksella on helppoa rahaa nopeasti, Kavander toteaa.

– Työ on fyysisesti vaativaa ja todella ammattilaiseksi haluavan on kerättävä vuosien kokemus.



SAMI VANNE OY ON MUURANNUT YIT:N SVINGI-ASUINTALOA KATAJANOKALLA.

Perinteisesti muurarit oppivat vanhemmaltaan, mestarioppipoika-tyyliin. Hieman yli 20-vuotias **Antti linatti** pääsi jo varhain tutun muurarin oppiin, ja kokemus on ehtinyt kantaa hedelmää. Pääasiassa tulisijamuurauksia Oulun seudulla tekevällä linatilla on kädet täynnä työtä. Hän uskoo hyvän työtilanteen myös jatkuvan.

– Oulun seudulla rakentaminen on vilkasta, ja onneksi ihmiset rakentamiseen liittyviä valintoja tehdessään ymmärtävät kädentaitojen merkityksen, linatti sanoo.

KOULUTUS LIKI KÄYTÄNTÖÄ

linatti valmistui Haukiputaan ammattioppilaitoksesta vuonna 2002 talonrakennuspuolelta ja täydensi osaamistaan vielä suorittamalla muurarin ammattitutkinnon vuonna 2005. Hän

TALO- TEKNIikka SUOSITTUA

– Rakennusalan eri ammatit ovat yhä suosituimpia ammatilliseen koulutukseen pyrkivien keskuudessa, sanoo Rakennusliiton tiedotuspäällikkö **Heikki Korhonen**.

Ammatillisen koulutuksen hakijamäärät kasvoivat viime vuoden kevääseen verrattuna yli 3 000:lla.

Rakennusalojen toisen asteen koulutukseen oli keväällä 2005 kaikkiaan 4 638 ensisijaishakijaa. Koulutukseen valittiin 3 162. Tämän kevään haussa näille rakennusaloille halusi jo 5 770 nuorta, joista koulutuspaikan sai noin 3 400. Hakijoiden määrä oli yli 1 000 enemmän kuin edellisvuonna, mutta kun koulutuspaikat eivät olleet juuri lisääntyneet, aloittaa alan ammattiopinnot tänä syksynä vain noin 240 nuorta enemmän kuin viime vuonna.

antaa suurta arvoa opintojen aikaiselle työharjoittelulle. Harjoittelu on monelle ensimmäinen kosketus alan töihin.

– Työllistyminen on vaikeaa, jos koulutuksen lisäksi ei ole yhtään käytännön kokemusta. Toisinaan opiskelijat siivoavat työmaita sen sijaan, että tekisivät muurauksia ammattilaisen ohjeistamana ja valvonnassa. On tärkeää saada vastuuta, linatti painottaa. Kavander on samaa mieltä.

– Monessa ammatillisissa oppilaitoksessa muuraustyö on talonrakennusopinnoissa mukana lyhyenä opintojaksona. Aikuskoulutuskeskuksissa on mahdollista päästä sisällöllisesti jonkin verran laajempaan koulutukseen, mutta viime kädessä työ antaa ammattitaidon, hän sanoo.

– Muurauksen ammattilaisilla ja rakennusteollisuudella on kaikki edellytykset tukea koulutusta esimerkiksi tarjoamalla työpaikkoja ja markkinoimalla omaa toimintaansa oppilaitoksissa.

OMIN VOIMIN HUIPULLE

Muurausalan yrittäjä **Sami Vanne** on kouluttanut itse ison osan työntekijöistään. Vanteen mukaan koulutus tarjoaa muurareille hyvät perustiedot, mutta isolla työmaalla todellisuus on toinen.

– Vastavalmistuneet muurarit ovat tottuneet tekemään hallimuurauksia, mutta työ ulkona, vaikkapa julkisivun muurauksessa, on koko lailla erilaista, Vanne muistuttaa.

– Aina pienet muurausalan yritykset eivät voi tai halua ottaa vastuulleen vähän töitä tehnyttä muuraria, mikä on ymmärrettävää. Perehdytys vie oman aikansa. Oppilaitosten olisikin hyvä tarjota muurausalan opiskelijoille paljon mahdollisuuksia työskennellä rakennuksilla.

Vanne on tehnyt omasta työstään menestyksen. Vuonna 1981 rakennusmiehenä ja muurarin apulaisena aloittanut osaaja johtaa tänään Suomen suurimpiin rakennusalan muuraustöihin erikoistunutta yritystä. Yrityksessä työskentelee 32 muuraria. Yritys tekee alihankintana muurauksia Suomen suurimmille rakentajille, kuten YIT:lle, Skanska Oy:lle, Palmberg Oy:lle ja NCC Oy:lle. Pääasiassa Sami Vanne Oy tekee puhtaaksimuurausta ja rakennusmuurausta mittavilla työmailla, joista esimerkkinä on YIT:n Katajanokalle valmistuvat, huppeat asuintalot Svingi ja Stanssi.

– Menestys on kiinni motivaatiosta ja sitkeydestä. Hyvä muurari on oma-aloitteinen, luotettava ja sitoutunut. Lisäksi on tunnettava ylpeyttä omasta ammatistaan. Apumies-nimisiä työntekijöitä ei ole, vaan kaikki ovat yhtä tärkeitä ammattilaisia, Vanne luonnehtii.



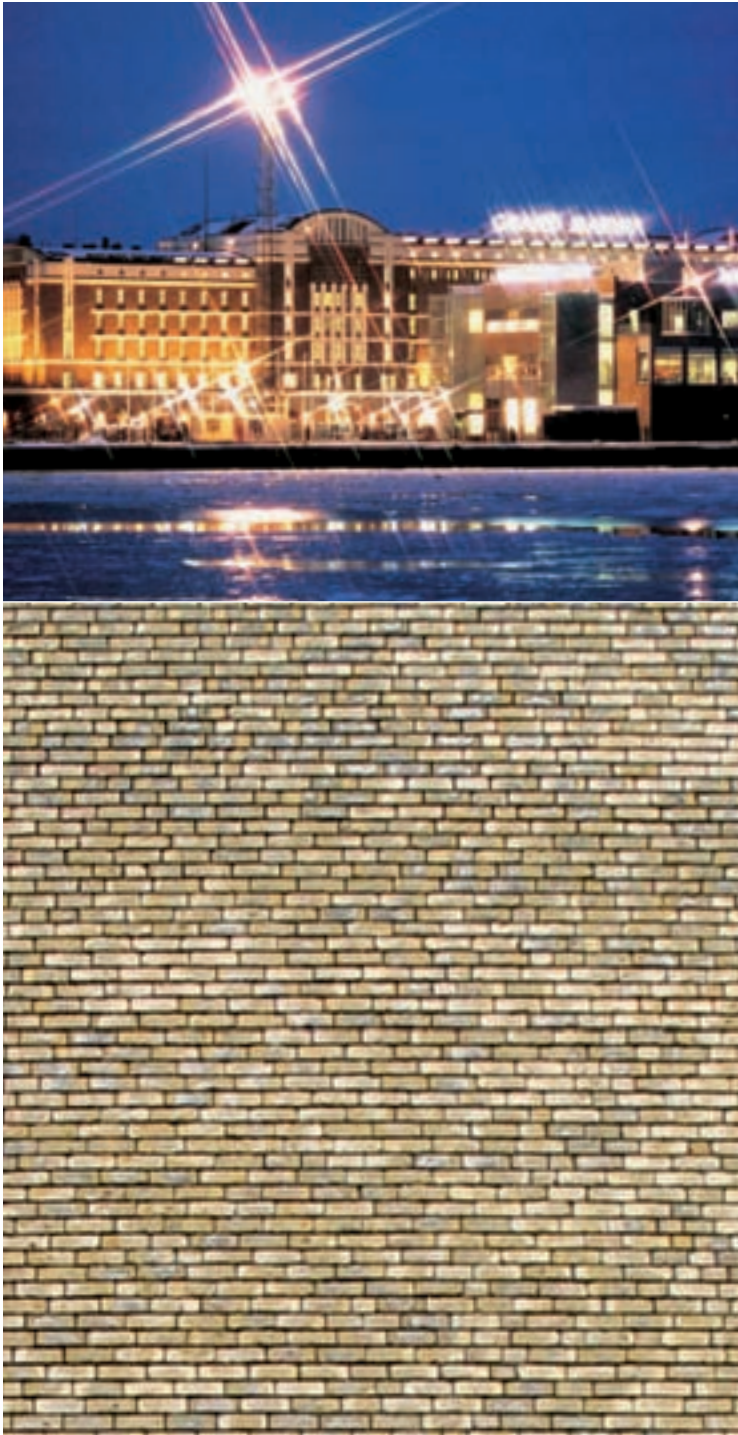
Kuvat: Tuomas Pietinen

JULKISIVUISSA ON KÄYTETTY WIENERBERGERIN TERCAPUNATIILTÄ, FESCONIN MUURAUSLAASTIA JA MAXITIN KAHIHARKKOMUURAUSTA. VANTEEN MUKAAN KAAREVAN SEINÄN LINJAAMINEN ON HAASTAVAA JA VAATII TÄSMÄLLISTÄ OSAAAMISTA.

SVINGI & STANS SI

Asunto-osakeyhtiöiden Helsingin Svingi ja Stanssi muodostaman korttelin on suunnittelut professori Jyrki Tasa työryhmineen. Osin kaarevien rakennusten väliin jää suojaisia kaupunkikeidas, josta avautuvat näymät merelle ja Uspenskin katedraalille. Talot on rakentanut ja niitä markkinoi YIT.

POHJOISMAISET muurauspäivät 12.–13.10.2006



järjestetään tänä vuonna Helsingissä Marina Congress Centerissä, Katajanokanlaituri 6.

Kaksipäiväisen seminaarin teemoina mm.:

- Eurooppalaiset suunnittelustandardit muurauksessa
- Markkinatilanne ja ratkaisut muurauksella
- Muuratun arkkitehtuurin trendit Pohjoismaissa
- Uutta tieteessä ja tekniikassa

Tule päivittämään tietosi ja tapaamaan kollegoita Pohjoismaista ja Baltiasta!

Majoitus Katajanokan Scandic Grand Marinassa, Congress Centeriä vastapäätä. Majoitus varataan ilmoittautumisen yhteydessä. Hinnat 124 €/1hh/vrk ja 144 €/2hh/vrk.

Koko seminaarin hinta lounaineen, päivällisineen ja iltaohjelmineen 350 €. Yhden päivän hinta 150 € sisältäen lounaan. Päivän seminaari ja iltaohjelma 200 €.

Lisätiedot ja ilmoittautuminen

tiina.suonio@rakennusteollisuus.fi
tai postitse PL 381, 00131 Helsinki.

http://www.rakennusteollisuus.fi/ajankohtaisia/tapahtumat/pohj_muur_paivat

Tervetuloa!



Anneli Juntto työskentelee Kuopion yliopistossa Suomen ensimmäisenä asumisen tutkimusprofessorina. Aukkaiden toiveiden huomioiminen asuntotuotannossa on osa tutkimusohjelmaa.

ASUMISEN LAATU JA ASUKKAAN TOIVEET



Asuntoja on Suomessa rakennettu pitkälti tuotannon ehdoilla. Rakentaminen kestää vain pari vuotta, mutta taloissa asutaan satakin vuotta, jos laatu riittää. Asukas on suomalaisella rakennustyömaalla usein koettu häiriötekijäksi. Tilanne on nyt vähitellen muuttumassa. Olemme toivottavasti asuntotuotannossakin siirtymässä enemmän ostajan markkinoille ja myös kuluttajaa kuunnellaan. Jos ennen otettiin, mitä saatiin, nyt asuntotarvitsijoilla on omat toiveensa. Nyt odotetaan monipuolisempaa asuntotarjontaa.

Suomessa asumistason kehityksessä on ollut viivästyä. Olemme teollistuneet ja kaupungistuneet paljon muita Länsi-Euroopan maita myöhemmin. Suomi on EU-15:ssa ainoa maa, jossa asuntojen keskipinta-ala on alle 80 neliömetrin. Viime aikoina kansalaisten asumistarpeet ja kohonnut vaatimustaso ovat nousseet esille. 1990-luvun lamasta toipumisen jälkeen reaalityöjen kehitys on ollut hyvä. Käytettävissä oleva keskitulo nousi 25 prosenttia vuodesta 1994 vuoteen 2003, suurituloisimmilla 45 prosenttia. Maksumykä on parantanut lisäksi asuntorahoituksen eurooppalaistuminen. Ennen lyhyet lainaajat pakottivat asukkaan asunnon vähittäisostoon. Alhainen korkotaso on suosinut pidempiä laina-aikoja.

Rakennusalalla on uusiutumisen paikka. Kerrostalovaltainen saman kaavan mukainen tuotanto ei riitä enää, vaan kysynnän muutoksiin on sopeuduttava, muuten asiakkaat karkaavat pientaloihin. Aukkaiden toiveet pientaloista johtuvat osin siitä, että kerrostaloasumisen ratkaisuja ja muissa Euroopan maissa yleisiä kerros- ja omakotitalojen välimuotoja on Suomessa ihan liian vähän. Monissa Euroopan maissa paritaloja, rivitaloja ja pieniä, alle kymmenen asunnon kerrostaloja on asuntokannasta yli kolmannes tai enemmän, Italiassa yli 40 prosenttia, Saksassa yli puolet, mutta Suomessa alle 20 prosenttia. Asuntotuotantokoneisto on valjastettu suurten kerrostalojen rakentamiseen. Asukas haluaa kuitenkin myös kerrostaloissa pienimuotoisempaa ja monipuolisempaa. Ihmiset haluavat asumiseltaan vaihtelevuutta, monipuolisuutta ja tunnistettavuutta. Pienimittakaavaisessa, vaikka tiiviissäkin rakentamisessa tämä onnistuu paremmin.

Mitä tällä kaikella on tekemistä muurauksen kanssa? Paljonkin, sillä uudet laadukkaammat asunnot tarvitsevat kunnan perustuksen. Tulisijoja ja muita erikoisrakenteita halutaan lisää. Laadun ja yksilöllisyyden korostuessa paikalla rakentaminen saattaa yleistyä taas enemmän, pientaloja tehdään kivistä. Kaupunkimaisempi pientalorakentaminen on lisännyt kivisten pientalojen osuutta. Yleensä kiviä, esimerkiksi harkkorakenteisia omakotitaloja ovat suosineet vaativat kuluttajat suurissa kaupungeissa. Rakentamisessa kokonaislaatu ja yksityiskohdat ratkaisevat.

Muutakin muurataan kuin tiiltä, silti tiili perinteisenä elementtinä on erittäin kiinnostava. Tiili on pienenä elementtinä hyvin monikäyttöinen. Sen avulla saa monimuotoisuutta, ulokkeita, erilaisia, koristeellisia kattoja myötäileviä rakenteita. Se on luonnonmateriaali, kestävä ja huoltovapaa, jos kaikki on tehty oikein.

Tiili ei ole ollut muodissa, teollinen rakentaminen on vähentänyt sen osuutta. Suomessa kaupunkirakentamisen historiallisen ohuuden vuoksi on vähän vanhoja tiili- ja kivirakennuksia, yleensäkin vanhaa rakennuskantaa on meillä jäljellä vähän. Trendianalyttikkojen mukaan tiili on taas tulossa sisustuselementtinäkin. Etenkin punatiili kuuluu perinnemaisemaan monessa maassa. Tehdasrakennusten uusiokäyttö asunnoiksi tuo lisää hienoja tiiliasuintaloja, ja Helsingissä myydään makasiinien tiiliä muistoesineiksi. Pienelläkin panostuksella pääsee siis tiilen makuun.



RAKENNUSTEOLLISUUS RT ry MUURATUT RAKENTEET -RYHMÄN JÄSENET

ABETONI OY
Puh. (05) 7474 425
www.abetoni.fi

FESCON OY
Puh. (019) 2128 300
www.fescon.fi

HB-BETONITEOLLISUUS OY
Puh. (014) 3348 200
www.hb-betoni.fi

H+H SIPOREX OY
Puh. 0207 524 200
www.siporex.fi

KOUVOLAN BETONI OY
Puh. (05) 8843 400
www.kouvolanbetoni.fi

LAKAN BETONI OY
Puh. 0207 481 200
www.lakanbetoni.fi

**LEMMINKÄINEN OYJ –
BETONITUOTEYKSIKKÖ**
Puh. (03) 244 5111
www.lemminkainen.fi

LUJABETONI OY
Puh. (017) 404 111
www.lujabetoni.fi

maxit oy ab
Puh. 010 44 22 00
www.maxit.fi

RAIKKONEN OY
Puh. (02) 7636 530
www.raikkonen.fi

**RAKENNUSBETONI-
JA ELEMENTTI OY**
Puh. (03) 877 200
www.rakennusbetoni.fi

TIILERI-TEHTAAT
Puh. (02) 484 300
www.tiileri.fi

WIENERBERGER OY AB
Puh. (09) 5655 870
www.wienerberger.fi

**KESTÄVÄÄ
RAKENTAMISTA
MUURAAMALLA**

